

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА

Члан 1.

У Закону о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14) члан 1. мења се и гласи:

„Члан 1.

Овим законом уређују се врста и садржина матичних књига; Регистар матичних књига; надлежност за њихово вођење и решавање у управном поступку у области матичних књига; начин чувања матичних књига и списа и вршење увида у матичне књиге; обнављање матичних књига; упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа; врсте извода из матичних књига и издавање извода и уверења на основу матичних књига; размена и коришћење података из Регистра матичних књига; услови за обављање послова матичара; надзор над применом прописа о матичним књигама и друга питања у вези с вођењем поступка који претходи упису у матичне књиге.

Сви појмови који се користе у овом закону у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.”

Члан 2.

У члану 8. после става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Министар ближе уређује критеријуме за одређивање матичних подручја.”

Члан 3.

У члану 10. став 2. брише се.

Члан 4.

После члана 11. додају се чл. 11а и 11б, који гласе:

„Члан 11а

Посебан стручни испит за матичара полаже се пред комисијом Министарства, по програму који доноси Министар.

Члан 11б

Министарство води евиденцију о положеном посебном стручном испиту за матичара.

У Евиденцију из става 1. овог члана уписује се: име и презиме кандидата; јединствени матични број грађана; назив високошколске установе, ниво и врста стеченог образовања и стручни назив; датум полагања испита; подаци о општем успеху на испиту и број и датум издатог уверења о положеном посебном стручном испиту за матичара.”

Члан 5.

У члану 12. ст. 1. и 3. бришу се.

Досадашњи став 2. постаје став 1.

Члан 6.

После члана 12. додаје се члан 12а, који гласи:

„Члан 12а

Министарство води евиденцију о датим овлашћењима за обављање послова матичара.

У Евиденцију из става 1. овог члана уписује се: име и презиме матичара; орган из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона који је поднео предлог за давање овлашћења за обављање послова матичара; број и датум решења којим се даје овлашћење за обављање послова матичара; ниво и врста стеченог образовања и стручни назив који је стекао матичар; датум када је положен посебан стручни испит за матичара; да ли је дато овлашћење за вођење матичних књига у својству матичара или заменика матичара; општина односно град и матично подручје за које је матичар овлашћен за вођење матичних књига; број и датум решења о престанку овлашћења за обављање послова матичара.”

Члан 7.

Члан 13. мења се и гласи:

„Члан 13.

Стручно усавршавање је право и дужност матичара да стиче знања и вештине, односно способности за извршавање послова матичара.

Стручно усавршавање матичара остварује су у складу са законом који уређује права и дужности запослених у јединицама локалне самоуправе.”

Члан 8.

После члана 13. додају се чл. 13а, 13б и 13в, који гласе:

„Члан 13а

Посебни секторски програм обуке матичара, за сваку годину, припрема, развија и доноси Министарство, након спроведеног поступка утврђивања потреба за секторским стручним усавршавањем у повереним пословима матичних књига.

Министарство самостално спроводи донети програм из става 1. овог члана, а може одлучити да га спроведе и на други начин, у складу са законом који уређује права и дужности запослених у јединицама локалне самоуправе.

Члан 13б

Министарство спроводи проверу знања матичара стеченог на стручном усавршавању из члана 13а овог закона, у складу са планом и програмом провере знања који доноси Министар.

Члан 13в

Министарство води евиденцију о посебним секторским програмима обуке матичара и провери знања матичара стеченог на секторском стручном усавршавању.

Евиденција из става 1. овог члана садржи податке о: јединици локалне самоуправе – општини односно граду и матичном подручју за које је матичар овлашћен за вођење матичних књига; учесницима – име и презиме, јединствени матични број грађана, да ли обавља послове у својству матичара или заменика матичара, оствареном успеху у провери знања стеченог на стручном усавршавању; спроводиоцу коме је поверено извођење обуке; предавачима и

другим реализаторима програма обуке; оценама успешности спроведених програма; материјалима који су припремљени за потребе или су производ програма стручног усавршавања.”

Члан 9.

У члану 14. после става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Запослени из става 1. овог члана може бити лице које испуњава услове из члана 11. овог закона.”

Члан 10.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Матичне књиге воде се у електронском и папирном облику.

Матичне књиге у електронском облику воде се у Регистру матичних књига.”

Члан 11.

У члану 22. став 2. мења се и гласи:

„Пријава може бити поднета електронски, писаним или усменим путем.”

Став 3. мења се и гласи:

„О пријави поднетој усменим путем сачињава се записник на прописаном обрасцу.”

Члан 12.

У члану 24. став 1. после речи: „књигу” додају се речи: „поводом пријаве поднете усменим путем.”

Став 6. мења се и гласи:

„Упис у матичну књигу у папирном облику матичар оверава својим потписом, а упис у матичну књигу у електронском облику, матичар дигитално потписује квалификованим електронским сертификатом, чиме се тај упис сматра закљученим.”

Члан 13.

Члан 27. мења се и гласи:

„Члан 27.

Ако матичну књигу у коју треба унети забелешку о промени податка о личном стању грађана (у даљем тексту: накнадна забелешка) води други матичар, матичар који је извршио упис дужан је да без одлагања достави о томе електронски извештај у Регистар матичних књига матичару који води матичну књигу у коју треба унети накнадну забелешку.

Ако матичар који је извршио упис води и матичну књигу у коју треба унети накнадну забелешку, дужан је да накнадну забелешку унесе без одлагања, а најкасније следећег радног дана.

Ако се матична књига у коју треба унети накнадну забелешку води у иностранству, матичар који је извршио упис дужан је да Министарству, без одлагања, а најкасније следећег радног дана, достави извод из матичне књиге.”

Члан 14.

У члану 31. после става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, ако је у Регистар матичних књига погрешно уписан податак због техничке или очигледне грешке или грешке у пријави, орган из члана 6. ст. 2 и 4. овог закона врши исправку грешке настале након закључења електронског уписа, а пре уписа у папирни облик, с тим да се датум и текст исправке бележи у оквиру Регистра матичних књига.”

Члан 15.

Назив одељка 5. мења се и гласи:

„5. Регистар матичних књига”

Члан 16.

Члан 33. мења се и гласи:

„Члан 33.

Регистар матичних књига је јединствена база података о личном стању грађана која се води у електронском облику.

Регистар из става 1. овог члана садржи евиденцију о личном стању грађана из члана 2. овог закона.

Министарство обезбеђује услове за вођење Регистра матичних књига, који може бити смештен и изван седишта министарства.”

Члан 17.

Члан 34. мења се и гласи:

„Члан 34.

Матичне књиге у Регистру матичних књига за текућу годину води матичар овлашћен за вођење матичне књиге у папирном облику.

Матичар је дужан да без одлагања, са уписом у Регистар матичних књига изврши упис у матичну књигу у папирном облику, односно са уписом у матичну књигу у папирном облику, без одлагања изврши упис у Регистар матичних књига.”

Члан 18.

Члан 35. мења се и гласи:

„Члан 35.

Министарство је дужно да обезбеди непрекидно функционисање информационог система формирањем секундарне базе података и секундарног рачунарског система, који мора бити удаљен од места на коме се налази примарни информациони систем, чиме се обезбеђује континуитет његовог рада у случају поплаве, пожара и другог вида уништавања.

Начин чувања, заштите и сигурности података у оквиру Регистра матичних књига ближе уређује министар.”

Члан 19.

После члана 35. додају се чл. 35а и 35б, који гласе:

„35а

Регистар матичних књига повезује се са службеним евиденцијама, односно регистрима у којима се воде подаци који се изворно уписују у матичне

књиге, ако за то постоји правни основ и технички услови за повезивање са Регистром матичних књига.

Регистар матичних књига обезбеђује податке за вршење послова из надлежности државних органа, органа аутономних покрајина, локалних самоуправа и имаоца јавних овлашћења, у складу са прописом којим се уређује општи управни поступак.

356

Министарство преузима податке из Регистра матичних књига потребне за редовно ажурирање службених евиденција које се воде као електронске базе података из надлежности министарства, као и ради обраде, анализе података и израде извештаја потребних за обављање послова из своје надлежности.

Министарство преузима податке из Регистра матичних књига који се односе на чињеницу смрти, као и друге податке од значаја за ажурирање, односно вршење промена по службеној дужности у јединственом бирачком списку.

Ажурирање односно вршење промена по службеној дужности из става 2. овог члана спроводи се у поступку утврђеном законом којим се уређује јединствени бирачки списак и упутством министра.”

Члан 20.

Члан 36. мења се и гласи:

„Члан 36.

Подаци, као и исправке података унетих у Регистар матичних књига чувају се у систему са датумом и временом уноса, као и подацима о матичару који је извршио унос, односно исправку података.”

Члан 21.

Члан 37. брише се.

Члан 22.

Члан 38. мења се и гласи:

„Члан 38.

Матичне књиге у папирном облику чува матичар.”

Члан 23.

У члану 41. став 1. мења се и гласи:

„Увид у матичне књиге, као и списе на основу којих је извршен упис у матичне књиге, дозволиће се лицу на које се ти подаци односе, супружнику, крвном сроднику у правој линији и лицу које је у другом степену крвног сродства у побочној линији, усвојитељу или старатељу.”

После става 3. додаје се став 4. који гласи:

„После уписа податка о промени пола, право увида у матичну књигу рођених и списе за лице које је променило пол, имају само лице које је променило пол, дете и родитељи тог лица, као и надлежни органи за вршење послова из своје надлежности, у складу са законом.”

Члан 24.

У члану 44. став 1. мења се и гласи:

„Ако се матична књига уништи или нестане, обнавља се на основу сачуваног облика матичне књиге на начин и у року који одреди министар.“

У ставу 2. речи: „Ако су оба примерка матичне књиге уништена или нестала,“ бришу се.

Члан 25.

После члана 45. додају се чл. 45а, 45б и 45в, који гласе:

„Члан 45а

У матичну књигу рођених може се уписати податак о националној припадности.

Податак о националној припадности се уписује на захтев родитеља на основу њихове заједничке изјаве, која се уноси у пријаву из члана 47. став 1. овог закона, односно дате на записник, пред матичаром који води матичну књигу рођених.

Уколико један од родитеља није жив или није познат, други родитељ може одредити националну припадност детета.

Уколико се родитељи не сагласе у погледу националне припадности детета, упис тог податка неће се извршити, а дете стицањем пунолетства може тражити да се изврши упис.

На промену или брисање податка о националној припадности детета сходно се примењују одредбе о упису.

Пунолетно лице, коме у матичној књизи рођених није уписан податак о националној припадности или уколико жели да се тај податак брише или промени, може то учинити на основу изјаве дате на записник пред матичаром који води матичну књигу рођених.

Члан 45б

У матичну књигу рођених уписује се податак о промени пола на основу решења органа из члана 6. ст. 2 и 4. овог закона, које се доноси на основу прописане потврде надлежне здравствене установе.

Здравствена установа из става 1. овог члана доставља потврду надлежном органу из члана 6. ст. 2 и 4. овог закона у року од 15 дана од дана промене пола.

Потврду из става 1. овог члана здравствена установа доставља електронским путем, а без одлагања и путем поште.

У потврду из става 1. овог члана уписује се: име и презиме; датум; место; општина/град рођења; јединствени матични број грађана; име и презиме родитеља, лица коме је промењен пол; податак о промени пола за то лице, као и име и презиме лекара који је издао потврду.

Министар и министар надлежан за послове здравља споразумно прописују начин издавања и образац потврде из става 1. овог члана.

45в

У случајевима када у матичној књизи рођених није уписан јединствени матични број грађана или је уписан, а није одређен у складу са прописима из области јединственог матичног броја грађана, орган из члана 6. ст. 2 и 4. овог

закона који води матичну књигу рођених преузима податке из службене евиденције јединствених матичних бројева грађана коју води министарство надлежно за унутрашње послове.

Подаци се преузимају на основу појединачног упита, а према подацима из извода из матичне књиге рођених и уверења о свим променама личног имена.

Податак о јединственом матичном броју грађана уписаће се у матичну књигу рођених само ако је орган на несумњив и неспоран начин утврдио да се тај податак односи на лице за које се врши упис.

Орган из става 1. овог члана, дужан је да без одлагања извештај о уписаном податаку о јединственом матичном броју грађана, достави надлежном матичару који води матичну књигу венчаних, односно умрлих за то лице, ради ажурирања тог податка.”

Члан 26.

У члану 47. став 1. мења се и гласи:

„Рођење детета у здравственој установи дужна је да пријави здравствена установа електронским путем на прописаном обрасцу, а без одлагања и путем поште.”

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„По извршеном упису на основу електронски поднете пријаве обавештава се лице на кога се тај упис односи, а матичар доставља извод из матичне књиге рођених.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 27.

У члану 60. став 1. речи: „усмено и писмено” бришу се.

Члан 28.

У члану 61. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Чињеницу смрти лица које је умрло у здравственој установи дужна је да пријави здравствена установа електронским путем на прописаном обрасцу, а без одлагања и путем поште.”

У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. речи: „здравственој установи,” бришу се.

Члан 29.

У члану 63. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Ако је лице умрло у здравственој установи, потврду о смрти здравствена установа издаје електронским путем, а без одлагања и путем поште.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 30.

У члану 65. став 2. мења се и гласи:

„О издатим дозволама води се евиденција у коју се уписује: редни број уписа; датум уписа у Евиденцију; орган који је донео решење о дозволи да се умрли сахрани пре пријаве чињенице смрти матичару; број и датум решења о дозволи да се умрли сахрани пре пријаве чињенице смрти матичару; подаци о

смрти, и то: име и презиме умрлог и презиме пре закључења брака; пол умрлог; дан, месец, година и час смрти; место и општина смрти; а ако је умро у иностранству и назив државе; дан, месец и година рођења; место и општина рођења, а ако је рођен у иностранству и назив државе; јединствени матични број грађана; пребивалиште и адреса умрлог.”

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Подаци из евиденције из става 2. овог члана чувају се трајно, у сврху правне сигурности у вези са уписом у матичну књигу умрлих и спречавања евентуалних злоупотреба у вези идентитета лица које је сахрањено пре уписа у матичну књигу умрлих.”

Члан 31.

После члана 69. додаје се члан 69а који гласи:

„Члан 69а

Дипломатско-конзуларно представништво, у ком су вођене матичне књиге по ранијим прописима, наставља да у те књиге уписује забелешке о промени података о личним стањима грађана (накнадне забелешке) и исправци грешке, сходно одредбама овог закона.”

Члан 32.

Члан 72. мења се и гласи:

„Члан 72.

Дипломатско-конзуларно представништво води матичне књиге у Регистру матичних књига, а води и чува матичне књиге у папирном облику.”

Члан 33.

Члан 73. мења се и гласи:

„Члан 73.

Ако се матична књига која се води у дипломатско-конзуларном представништву у папирном облику уништи или нестане, обнавља се на основу података из Регистра матичних књига на начин и у року који одреди министар надлежан за спољне послове.”

Члан 34.

Члан 76. мења се и гласи:

„Члан 76.

Ако чињенице рођења, закључења брака и смрти држављана Републике Србије настале ван њене територије нису уписане у матичне књиге које се воде у дипломатско-конзуларним представништвима, уписују се у матичне књиге које се воде по овом закону.

Пријава за упис чињенице из става 1. овог члана подноси се преко дипломатско-конзуларног представништва на чијем подручју је та чињеница настала или непосредно надлежном органу из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона.

Ако на подручју на којем је настала чињеница рођења, закључења брака или смрти држављанина Републике Србије, Република Србија нема дипломатско-конзуларно представништво, пријава за упис ових чињеница подноси се преко најближег дипломатско-конзуларног представништва.

Упис чињенице из става 1. овог члана врши се на основу извода из матичне књиге иностраног органа, ако међународним уговором није друкчије одређено.

Ако се не може прибавити извод из матичне књиге иностраног органа, упис чињеница из става 1. овог члана врши се на основу одлуке надлежног суда.

Дипломатско-конзуларна представништва из ст. 2. и 3. овог члана пријаву за упис чињенице рођења, закључења брака и смрти држављана Републике Србије настале ван њене територије прослеђују електронским путем надлежном органу из члана 6. ст. 2 и 4. овог закона, а без одлагања и путем поште у складу са достављање извода из става 4. овог члана.”

Члан 35.

Члан 81. мења се и гласи:

„Члан 81.

Изводи из матичних књига и уверења издају се на основу података садржаних у Регистру матичних књига.

У изводе из матичних књига уписују се подаци, и то у:

1) Извод у матичну књигу рођених: име и презиме; пол; дан, месец, година и час рођења; место и општина – град рођења, а ако је лице рођено у иностранству и држава; јединствени матични број грађана; држављанство; национална припадност; подаци о родитељима, и то: име и презиме (и презиме пре закључења брака); јединствени матични број грађана; дан, месец и година рођења; место и општина – град рођења, ако је лице рођено у иностранству и држава; држављанство; пребивалиште и адреса.

2) Извод из матичне књиге венчаних: место закључења брака, а ако је брак закључен у иностранству и држава; дан, месец, година закључења брака; подаци о женику и невести и то: име и презиме; јединствени матични број грађана; дан, месец и година рођења; место и општина – град рођења, ако је лице рођено у иностранству и држава држављанство; пребивалиште и адреса; име и презиме родитеља супружника и презиме које су супружници узели при закључењу брака.

3) Извод из матичне књиге умрлих: име и пол; презиме (и презиме пре закључења брака, ако је лице било у браку); јединствени матични број грађана; дан, месец, година и час смрти; место и општина – град смрти, а ако је лице умрло у иностранству и држава; дан, месец и година рођења; место и општина – град рођења, а ако је лице рођено у иностранству и држава; држављанство; пребивалиште и адреса; брачни статус умрлог; име и презиме супружника (и презиме пре закључења брака) и име и презиме родитеља умрлог.

Изводе из става 1. овог члана може издати овлашћени матичар, односно овлашћено лице из члана 70. овог закона, за било које матично подручје општине, односно града, односно града Београда, односно дипломатско-конзуларног представништва.

Уверења која се издају на основу матичних књига које воде органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона, издаје овлашћени матичар.”

Члан 36.

Члан 84. мења се и гласи:

„Члан 84.

Орган из члана 6. ст. 2 и 4. овог закона води евиденцију о издатим изводима из матичних књига и уверењима о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге.

У Евиденцију из става 1. овог члана уписује се: име и презиме и пребивалиште и адреса физичког лица, односно назив и седиште правног лица по чијем је захтеву издат извод или уверење из матичне књиге; врста матичне књиге; врста исправе која се издаје из матичне књиге (извод или уверење); име и презиме лица за које се издаје извод или уверење из матичне књиге; матично подручје за које се води матична књига из које се издаје извод или уверење; текући број матичне књиге и година уписа; датум издавања извода или уверења и име и презиме и потпис матичара који је издао извод или уверење из матичне књиге.

Подаци из евиденције из става 1. овог члана чувају се трајно, у сврху праћења стања у вези са издавањем извода из матичних књига и уверења о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге и спречавања евентуалних злоупотреба у погледу издавања ових јавних исправа.”

Члан 37.

У члану 85. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Надзор над спровођењем овог закона у делу који се односи на матичне књиге које се воде у дипломатско-конзуларним представништвима врши министарство надлежно за спољне послове.”

Члан 38.

У члану 86. став 1. тач. 6), 7), 8) и 9) мењају се и гласе:

„6) начин вођења евиденције о издатим изводима из матичних књига и уверењима о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге;

7) начин вођења евиденције о дозволама да се умрли сахрани пре него што је чињеница смрти пријављена матичару;

8) програм и начин полагања посебног стручног испита за матичара, изглед и садржину обрасца уверења о положеном посебном стручном испиту за матичара, начин издавања уверења о положеном посебном стручном испиту за матичара и начин вођења Евиденције о положеном посебном стручном испиту за матичара;

9) начин вођења Евиденције о датим овлашћењима за обављање послова матичара;”

После тачке 9) додају се тач. 10), 11), 12), 13) и 14) које гласе:

„10) начин вођења Евиденције о посебним секторским програмима обуке матичара и провери знања матичара стеченог на секторском стручном усавршавању;

11) план, програм и начин провере знања матичара стеченог на стручном усавршавању у оквиру посебног секторског програма обуке матичара;

12) начин уписа податка о националној припадности, као и о промени пола;

13) начин исправке грешке из члана 31. став 2. овог закона;

14) начин чувања исправки података унетих у Регистар матичних књига из члана 36. овог закона.”

У ставу 2. после речи: „иностранству” додају се речи: „и садржину записника о одређивању или промени националне припадности.”

Члан 39.

У члану 87. став 1. после тачке 4) додаје се тачка 4а, која гласи:

„4а) не достави потврду о промени пола у прописаном року (члан 45б);

У ставу 3. тачка 2) мења се и гласи:

„2) не поступи у складу са чланом 34. став 2. овог закона;”

После тачке 2) додају се тач. 3) и 4), које гласе:

„3) не поступи у складу са чланом 27. овог закона, односно не унесе накнадну забелешку у Регистар матичних књига и у папирни облик матичне књиге;

4) не изврши упис личног имена припадника националне мањине према језику и правопису припадника националне мањине (члан 17. став 1).”

После става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Новчаном казном до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона уколико не обезбеди вођење матичних књига у Регистру матичних књига најкасније до почетка примене овог закона.”

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40.

Регистар матичних књига из члана 16. овог закона (измењен члан 33) преузима податке о личним стањима грађана из чл. 45, 55. и 59. Закона о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14) који се воде у Централном систему за електронску обраду и складиштење података и чување другог примерка матичних књига из чл. 33, 35. и 92. тог закона.

Почетком примене овог закона други примерак матичних књига престаје да се води у Централном систему за електронску обраду и складиштење података и чување другог примерка матичних књига.

Органи из члана 6. ст. 2. и 4. Закона о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14) обезбедиће техничке услове за вођење матичних књига у Регистру матичних књига за сва матична подручја за која се, у складу са одлуком о матичним подручјима, воде матичне књиге до почетка примене овог закона.

Члан 41.

Одлуку о чињеници рођења, закључења брака и смрти и променама у вези са том чињеницом, надлежни орган из члана 28. Закона о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14) дужан је да достави Регистру матичних књига (надлежном матичару) ради уписа у матичну књигу, електронским путем, у року од 12 месеци од дана почетка примене овог закона.

Члан 42.

Министарство надлежно за послове здравља обезбедиће услове за издавање електронске потврде о смрти и електронске потврде о промени пола у року од 12 месеци од дана почетка примене овог закона.

Члан 43.

Министарство надлежно за спољне послове обезбедиће техничке и друге услове за електронско повезивање дипломатско-конзуларних представништава са Регистром матичних књига из члана 32. овог закона (измењен члан 72) у року од 12 месеци од дана почетка примене овог закона.

Док се не обезбеде технички и други услови из става 1. овог члана други примерак матичних књига чува се и води у министарству надлежном за спољне послове у складу са одредбама Закона о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14).

Члан 44.

Министарство надлежно за спољне послове обезбедиће услове за поступање дипломатско-конзуларних представништава на начин описан из члана 34. овог закона (измењен члан 76) у року од 12 месеци од дана почетка примене овог закона.

Док се не стекну услови за поступање дипломатско-конзуларних представништава из става 1. овог члана, пријаве за упис чињеница рођења, брака или смрти прослеђиваће се само у папирном облику.

Члан 45.

Ако су оба примерка матичне књиге која су се водила у складу са одредбама Закона о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14) потпуно или делимично уништена или нестала, обновиће се у складу са тим законом.

Члан 46.

Подзаконски прописи из чл. 2. и 18, дела члана 25 (којим се додаје нови члан 45б) и члана 38. овог закона биће донети до почетка примене овог закона.

Члан 47.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се почев од 1. јануара 2019. године, изузев дела члана 25. овог закона (којим се додаје нови члан 45в) који почиње да се примењује ступањем на снагу овог закона.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 2. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује поступак пред судовима и другим државним органима, као и одредби члана 42. став 2. Устава којом је прописано да се прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности уређују законом.

Поред тога, уставни основ у делу који се тиче могућности уписа податка о националној припадности представља и одредба члана 47. Устава према којој је изражавање националне припадности слободно и нико није дужан да се изјашњава о својој националној припадности, члана 79. став 1. Устава према којој припадници националних мањина имају право на изражавање своје националне припадности, као и члана 21. Устава, према којој је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Један од приоритетних циљева Владе јесте успостављање модерне, уређене, ефикасне и делотворне државе. У том смислу, увођење информационих технологија у рад јавне управе, односно у вођење службених евиденција је предуслов за развој ефикасне управе. Сагледане у том контексту, одредбе важећег Закона о матичним књигама било је потребно усагласити са савременим тенденцијама. Пре свега, потреба за изменама и допунама Закона утврђена је Закључком Владе број: 021-11839/2016 од 15. децембра 2016. године којим је усвојен План приоритетних активности за смањење административних терета у Републици Србији 2016-2018. године. Наведеним актом, између осталог, указује се на неопходност унапређења стања у области матичних књига у погледу новог концепта вођења матичних књига, односно као један од циљева наводи се потпуни прелазак на рад у вођењу матичних књига у централном систему матичних књига – Регистру матичних књига. Регистар ће служити не само као регистар података о личном стању грађана, него и као апликација за уписивање свих чињеница у матичне књиге која ће се водити у електронској форми. Матичари ће имати обавезу да све уписе (чињенице рођења, брака или смрти и друге законом предвиђене чињенице и промене у вези са њима врше у централном систему. Циљ је и да се све пријаве које подносе институције (здравствене установе и друге) врше и електронски, што знатно олакшава рад матичара.

Поред тога, Акционим планом за остваривање права националних мањина предвиђена је обавеза допуне Закона о матичним књигама ради уређења начина уписа податка о националној припадности у матичну књигу рођених.

У смислу напред наведеног, изменама и допунама Закона о матичним књигама предвиђена су следећа решења:

- обавеза јединица локалних самоуправа да пређу на рад (вршење уписа) у Регистар матичних књига, што укључује и комплетирање преноса података у Регистар;
- прописивање критеријума за образовање матичних подручја;
- обавеза здравствених установа да све пријаве (рођење, смрт, као и промену пола) подносе и електронским путем;

- могућност уписа податка о националној припадности у матичну књигу рођених;
- могућност уписа промене пола у матичну књигу рођених;
- јасно дефинисање круга лица која могу остварити увид у матичне књиге;
- унификација решења о вођењу матичних књига у дипломатско-конзуларним представништвима и у Републици Србији;
- издавање извода из матичних књига без обзира на месну надлежност проширује се и на дипломатско-конзуларна представништва Републике Србије у иностранству;

Дакле, сврха законских измена и допуна се састоји у успостављању јединствене базе података који се уписују у матичне књиге, поједностављењу процеса уписа у матичне књиге, подизању нивоа ефикасности и уједначеног поступања органа у пракси. Такође, њима се обезбеђује уштеда времена за грађане – кориснике услуга, као и уштеда времена и људских ресурса за јединице локалне самоуправе.

Уз наведено, неопходно је изменама и допунама Закона уредити односе који обезбеђују међусобну усклађеност овог закона са Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 21/16 и 113/17), у делу који се односи на стручно усавршавање матичара.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У Предлогу закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама као основна новина предвиђа се успостављање Регистра матичних књига у коме ће се јединствено водити матичне књиге у електронском облику, уз писани облик матичних књига, те обезбедити јединствен регистар о личном стању грађана, могућност коришћења и размене података који су садржани у њему, обавезна електронска пријава у законом одређеним ситуацијама, могућност уписа податка о националној припадности и промени пола, те прецизно дефинисање круга лица која могу остварити увид у матичне књиге, а сходно новом систему вођења, издавање извода из матичних књига у свим матичним подручјима, као и дипломатско-конзуларним представништвима. Овим законом се обезбеђује сигурност електронске базе података, те обавеза органа да обезбеде услове за рад у Регистру матичних књига. Увођењем Регистра матичних књига створен је правни основ за ефикасно функционисање електронске управе у области матичних књига, повезивање службених евиденција у погледу којих су постојале значајне разлике и противречности, олакшан приступ јавним евиденцијама, али у исто време самим законом је гарантовано да ће то бити у складу са законским решењима која гарантују приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности.

Основне одредбе (члан 1)

Члан 1. Предлога закона – С обзиром на то да је обезбеђење јединственог вођења матичних књига, у електронском облику основни предмет измена и допуна, у Предлогу се, поред питања која су и до сада била предмет уређивања, члан 1. Закона допуњује, те се као предмет уређивања наводи и Регистар матичних књига, те начин размене и коришћења података садржаних у Регистру.

Такође, полазећи од принципа равноправности полова унета је одредба према којој сви појмови који се користе у мушком роду, обухватају исте појмове у женском роду.

Заједничке одредбе (чл. 2 – 14)

Члан 2. Предлога закона - Имајући у виду да се уводи јединствено вођење матичних књига у електронском облику у свим матичним подручјима, члан 8. Закона се мења, те је као услов одређивања матичних подручја предвиђено обезбеђење одговарајућих критеријума. Предлогом закона предвиђа се да матична подручја образују одлуком скупштине општине, града и града Београда, по прибављеном мишљењу Министарства надлежног за послове управе, под условом да су обезбеђени одговарајући критеријуми за рад у Регистру матичних књига. Критеријуме ближе уређује Министарство. Они се могу односити на испуњење техничких, кадровских и других услова, одговарајући број корисника, просторни опсег и слично, што се уређује подзаконским актом, те онемогућава оснивање матичних подручја без обезбеђења првенствено техничких, а затим и других претпоставки за ефикасно вођење матичних књига на начин који је уређен овим законом. Поред тога, предвиђа се и могућност да се за једно матично подручје одреди и више матичара. Уместо потпуно слободне процене локалних скупштина о потреби за одређивањем одређеног броја матичних подручја, које се могло правдати другачијим начином вођења, без потребе за обезбеђењем специфичних услова, нова решења предвиђају да Министарство ближе уређује критеријуме за одређивање матичних подручја, те даје претходно мишљење о њиховој испуњености приликом доношења одлуке општинске, односно градске скупштине или Скупштине града Београда о одређивање матичног подручја. Мишљење Министарства о одлуци локалне скупштине треба да се темељи на усаглашености са утврђеним критеријумима у наведеном подзаконском акту. Наиме, одређивање матичних подручја не би требало потпуно препустити арбитрерној оцени локалних скупштина. Основни разлог за то је промена концепта њиховог вођења и нужност постојања одговарајућих услова техничког карактера, те се као суштински критеријум у одлучивању намеће оспособљеност за вођење ових послова, одређени број корисника ових јавних услуга, територијали основ и сл. Имајући у виду стање и навике у доношењу одлука на локалном нивоу, могло би се доћи у ситуацију да се тај фактор не узима у обзир на задовољавајући начин, те да одлука о броју матичних подручја узима у обзир другу врсту потреба, а не оне које произилазе из законом утврђеног начина вођења. За једно матично подручје се одређује један или више матичара и један или више њихових заменика, који добијају овашћење за обављање послова матичара од министра надлежног за послове управе уз испуњеност законом прописаних услова. (члан 2). Брише се одредба према којој се изузетно може одредити да матичне књиге за више матичних подручја води један матичар, јер није сагласна са новим решењима према којима се прописују критеријуми за образовање матичних подручја, а матичар добија овлашћење да обавља послове матичара (члан 3).

Предложеним одредбама од чл. 4-9. Предлога врше се неопходна усаглашавања са одредбама Закона о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број 113/17), који на битно другачијим основама уређују стручно усавршавање запослених у јединицама локалне самоуправе у односу на тренутно важећа решења о стручном усавршавању матичара садржана у Закону о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14).

У том смислу, уређује се да је стручно усавршавање право и дужност матичара да стиче знања и вештине, односно способности за извршавање послова матичара.

Такође, прописује се да се стручно усавршавање матичара остварује у складу са законом који уређује права и дужности запослених у јединицама локалне самоуправе, што подразумева да се на њих, као и на све друге запослене у јединицама локалне самоуправе, односе све одредбе Закона о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе које уређују остваривање права на стручно усавршавање у складу са општим програмима обуке (у темама које су заједничке или одликују већину запослених у јединици локалне самоуправе).

У складу са одредбама тог закона, даље се уређују питања која се односе на секторске посебне програме обуке матичара, који се спроводе ради подизања нивоа њихових знања у повереним пословима матичних књига. Посебни секторски програм обуке матичара, за сваку годину, припрема, развија и доноси Министарство, након спроведеног поступка утврђивања потреба за секторским стручним усавршавањем у повереним пословима матичних књига, а по спроведеном секторском посебном програму обуке, Министарство врши проверу знања матичара стеченог на стручном усавршавању у складу са планом и програмом провере знања који доноси Министар.

С тим у вези, прописује се и надлежност Министарства у пословима који се односе на вођење Евиденције о посебним секторским програмима обуке матичара и провери знања матичара стеченом на секторском стручном усавршавању.

Поред тога, у складу са одредбама Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС”, бр. 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – УС, 107/12), унапређују се одредбе Закона о матичним књигама које се односе на посебан стручни испит за матичара и давање овлашћења за обављање послова матичара, прописивањем евиденција које се воде у овим пословима, као и њихове обавезне садржине.

Најзначајнија и суштинска новина у Предлогу закона представља решење према коме се матичне књиге воде у електронском и папирном облику, с тим да се матичне књиге у електронском облику воде у Регистру матичних књига. Регистар матичних књига је дефинисан као јединствена база података о личном стању грађана који се води електронским путем. На овај начин се обезбеђује јединствен регистар података о личном стању грађана који се, сходно Закону, уносе у матичне књиге, олакшава њихово вођење и коришћење, обезбеђује већи ниво тачности, те доступности грађанима. Електронско вођење матичних књига представља највећи домет у примени електронске управе, са бројним предностима, са становишта ефикасности, употребљивости, економичности, али и сигурности, уз истовремено задржавање папирног облика, чиме се обезбеђује максимална сигурност, као и тачност и поузданост система вођења матичних књига. За матичне књиге које се воде у папирном облику задржавају се стара решења о начину вођења и закључења (члан 10).

У Основним одредбама се наводи да пријава може бити поднета електронским, писаним и усменим путем, али, имајући у виду разлоге доношења овог закона, те потребу за електронским вођењем података у јединственом регистру, као прва могућност пријаве података који се уписују у матичне књиге наводи се пријава електронским путем, с тим да се она у другим деловима Предлога, у вези са одређеним ситуацијама, предвиђа као обавезна. То се првенствено односи на пријаве које врше надлежни органи и здравствене установе. Дакле, генерално се задржавају сва три начина пријаве, али се у неким случајевима у вези са субјектима који је врше, предвиђају специфична решења (члан 11).

Имајући у виду вођење матичних књига и у јединственој електронској бази, предвиђено је да упис у папирни облик матичне књиге матичар оверава својим потписом, а упис у електронском облику матичар дигитално потписује квалификованим електронским сертификатом, који је услов приступа и рада у електронском систему, чиме се тај упис сматра закљученим (члан 12).

Сходно електронском начину вођења матичних књига и постојању јединственог Регистра, на основу кога се и врше издавања извода, те олакшане комуникације између матичара и потребе за потпуном ажурношћу података, регулисан је и начин уписа накнадне забелешке овим путем, са обавезом матичара да при сваком упису, без одлагања о томе доставља електронски извештај у Регистру матичару који води матичну књигу у коју треба унети накнадну забелешку. Ако матичар који је извршио упис води и матичну књигу у коју треба унети накнадну забелешку, дужан је да накнадну забелешку унесе без одлагања (члан 13).

Предлог закона задржава решење према ком грешке у матичним књигама које су уочене после закључења уписа, матичар може исправити само на основу решења надлежног органа (градске, односно општинске управе). Међутим, предметни закон предвиђа изузетак од овог правила који је детерминисан електронским начином вођења и могућношћу грешака које прате нови начин пријаве, као и електронског уписа, које не би требало да воде непотребном спровођењу управног поступка и губитку времена. Дакле, уколико је погрешно уписан податак због техничке или очигледне грешке или грешке у пријави, надлежни орган, без доношења решења, врши исправку грешке настале након закључења електронског уписа, а пре уписа у папирни облик, уз обележавање времена и текста исправке, које се чувају у систему, чиме се обезбеђује потребан ниво сигурности и могућност контроле и евентуалне заштите (члан 14).

Регистар матичних књига (чл. 15-20)

Као најважније унапређење постојећих решења може се сматрати прецизније регулисање електронског вођења матичних књига - Регистра матичних књига. Регистар матичних књига представља јединствену базу података о личном стању грађана која се води у електронској форми. Његово обезбеђење и функционисање за циљ има да обезбеди јединственост, модернизацију, као и рационализацију система вођења матичних књига које, као такво, може бити уподобљено и компатибилно са вођењем других евиденција, односно регистара. На овај начин се, уз постојање одговарајућег правног основа, омогућава већа употребљивост података који се уписују у матичне књиге, њихова ажурност и тачност. Вођење матичних књига у Регистру и папирном облику замењује старо решење о вођењу матичних књига у два примерка (изворник и други облик), чиме се укидају сва решења која су пратила стари концепт вођења, односно уређивала су питања која се тичу другог примерка матичних књига (чл. 15 и 16).

Матичне књиге у Регистру матичних књига за текућу годину води матичар овлашћен за вођење матичне књиге у папирном облику. С обзиром на то да се матичне књиге воде у електронском и писаном облику, а зависно од тога да ли је пријава релевантног податка електронска, писана или усмена, матичар је дужан без одлагања по упису у Регистар матичних књига извршити упис у матичну књигу која се води у папирном облику, односно без одлагања по упису у матичну књигу у папирном облику, извршити упис у Регистар матичних књига, чиме се обезбеђује њихова уједначеност и ажурност оба облика уписа. Коришћење формулације „без одлагања” за циљ има да обезбеди сукцесиван упис у оба облика, непосредно један после другог, без протеча времена између

два уписа, односно са минималним протеком када то околности одређеног случаја нужно наметну, што је санкционисано и у одговарајућим казним одредбама. Услед евентуалних тешкоћа техничког карактера (функционисање електронског система, спреченост матичара и сл.) није целисходно предвидети истовременост уписа, која ни технички није изводљива, те се, имајући у виду казнене одредбе које санкционишу сваки случај неоправданог одлагања другог уписа, обезбеђује да се оно изврши у најкраћем могућем року, по правилу непосредно после првог уписује се други без протеча времена (члан 17).

За обезбеђење, несметано и континуирано функционисање и заштиту овог система је одговорно министарство надлежно за послове управе, на начин који ће подзаконским актима бити ближе уређен. Решењима о секундарној бази података и ближе уређивању начина чувања, заштите и сигурности података у Регистру, обезбеђује се највећи ниво сигурности система, који у свим ситуацијама његовог угрожавања може несметано да функционише. На овај начин се, поред обезбеђења веће сигурности система и података, прегледности и доступности, обезбеђује и могућност јединствености система вођења јавних евиденција, олакшава се размена и коришћење податка који се изворно воде у матичним књигама, те елиминишу бројни проблеми практичне природе у остваривању права, вођењу управних поступака пред органима државне управе, аутомних покрајина, локалне самоуправе и имаоцима јавних овлашћења. То је од суштинске важности за рационалније остваривање права, ефикасније вођење управних поступака. Поред тога, јасно је наглашена одговорност надлежног министарства за успостављање и функционисање Регистра матичних књига, што подразумева и обезбеђење сложених техничких претпоставки за функционисање система.

Предлог закона назначавача неопходност постојања одговарајућег правног основа за увезивање различитих регистара, као и заштиту података о личности (у складу са чланом 42. Устава). Министарство надлежно за послове управе је, сходно одредбама овог закона, дужно да обезбеди непрекидно функционисање информационог система које подразумева нужност формирања секундарне базе података и секундарног рачунарског система. Тај систем, због потреба веће сигурности, мора бити удаљен од места на коме се налази примарни информациони систем. На тај начин се, поред обезбеђења сигурности система, обезбеђује и континуитет његовог рада, за случај поплаве, пожара и другог облика угржавања функционисања система. Поред тога, министар ближе уређује начин чувања, заштите и сигурности података у оквиру регистра матичних књига (члан 18).

Регистар матичних књига повезује се са службеним евиденцијама, односно регистрима у којима се воде подаци који се изворно уписују у матичне књиге, ако за то постоји правни основ и одговарајући технички услови за повезивање са Регистром. Регистар на овај начин обезбеђује и податке за потребе управних поступака из надлежности државних органа, органа аутономних покрајина, локалних самоуправа и ималаца јавних овлашћења, чиме се врши усклађивање решења са одредбама Закона о општем управном поступку. На овај начин се може олакшати вођење управних поступака и положај странке у поступку, а истовремено обезбеђује већи ниво правне сигурности, јер се неретко дешавало да између различитих регистара, услед неажурирања података у њима и међусобног неусаглашавања, постоји неподударане, посебно у делу који се односи на податке који се изворно уписују у матичне књиге. Употребљивост података који су уписани у матичне књиге, уз одговарајући правни основ и испуњене техничке претпоставке, подиже се на већи ниво, чиме се избегава непотребно губљење времена и трошкови до којих може доћи у вези са утврђивањем чињеница које се већ воде у јавном регистру. Неопходно постојање правног основа обезбеђује да не дође до неовлашћеног коришћења или злоупотребе података који се налазе у Регистру,

односно онемогућава њихово коришћење у сврхе које нису предвиђене законом. Такође, Министарство преузима податке из Регистра матичних књига потребне за редовно ажурирање службених евиденција које се воде као електронске базе података из надлежности министарства, као и ради обраде, анализе података и израде извештаја потребних за обављање послова из своје надлежности. Посебно се предвиђа да министарство које је надлежно за вођење јединственог бирачког списка преузима податке из Регистра матичних књига који се односе на чињеницу смрти, као и друге податке из матичних књига од значаја за ажурирање, односно вршење промена по службеној дужности у јединственом бирачком списку. Ажурирање, односно вршење промена спроводи се у поступку утврђеним прописима из области јединственог бирачког списка (члан 19).

Поред тога, предвиђено је да подаци, као и исправка података унетих у Регистар морају да се чувају у систему са тачним означањем датума и времена уноса, заједно са подацима о матичару који је извршио одређени унос или исправку податка (члан 20).

Чување матичних књига и увид у матичне књиге (чл. 21-23)

Нови начин вођења матичних књига – у електронском и папирном облику – налаже и другачија решења о начину чувања и увида у матичне књиге, те се укидају решења о чувању различитих примерака у постојећим решењима. Укидају се одредбе према којима се изворник матичне књиге и други примерак матичне књиге не смеју чувати у истој згради (члан 21). Матичне књиге у папирном облику чува орган из члана 6. Закона о матичним књигама (општинска, градска управа, градска управа града Београда), (члан 22), док се електронски облик уређује у делу о Регистру матичних књига.

Значајна новина у Предлогу закона је јасно дефинисање круга лица која могу остварити увид у матичне књиге и списе. Потреба за обезбеђењем веће правне сигурности и заштитом података о личности, чије је угрожавање идентификовано у пракси кроз крајње либералан приступ старих решења у погледу права на увид у матичне књиге, што може довести до злоупотребе података који се у њих уписују, условила је ограничење круга лица која могу остварити увид у матичне књиге и одговарајуће списе у вези са њима. Увид у матичне књиге, као и списе на основу којих је извршен упис у њих, према одредбама овог закона, дозволиће се лицу на које се ти подаци односе, супружнику, крвном сроднику у правој линији (преци и потомци неограничено) и крвном сроднику који је у другом степену сродства у побочној линији (браћа и сестре), усвојитељу, старатељу, а другим лицима на начин и под условима утврђеним законом који уређује заштиту података о личности и законом који уређује права на приступ информацијама од јавног значаја. На овај начин матичар унапред недвосмислено зна коме може дозволити увид, односно издати извод, уместо остављања могућности процене о блискости и повезаности лица са лицем на које се ти подаци односе. Поред тога, посебно се водило рачуна о осетљивости податка о промени пола, па је у том смислу ограничен круг лица која имају право увида у матичну књигу, списе, као и издавања извода из матичних књига за лица која је променило пол (члан 23).

Обнављање матичних књига (чл. 24)

Евентуана могућност уништења или нестанка матичне књиге је уређена тако да се она обнавља на основу сачуваног примерка матичне књиге, а задржава се старо решење да начин и рок обновљања одређује министар. Имајући у виду постојање папирног облика и Регистра матичних књига као јединствене електронске базе, те постојање секундарне базе и прописаних

начина чувања који су претходно описани, који онемогућавају угрожавање електронског система, јасно је да није замислива ситуација у којој би оба примерка могла бити уништена, те се ово решење првенствено односи на папирни облик, с тим да његово обнављање не би могло да представља проблем.

Матична књига рођених (чл. 25-27)

Једно од најзначајнијих питања које постаје предмет регулисања овог закона, јесте могућност уписа податка о националној припадности у матичну књигу рођених. Ово питање до сада није било регулисано, нити је овај податак могао бити унет у матичну књигу. Имајући у виду Уставом утврђени концепт слободе националног изражавања (чл. 47. став 1. Устава), Акционим планом за остваривање права националних мањина предвиђена је обавеза допуне Закона о матичним књигама ради уређења начина уписа податка о националној припадности у матичну књигу рођених (мера 1.2). Полазећи и од потребе усклађивања међу законима који регулишу права припадника националних мањина, уношење податка о националној припадности у све јавне евиденције и регистре по принципу добровољности представља најзначајнију новину у делу о матичним књигама рођених. Закон се определио за приступ према коме је овај податак факултативан, уписује се на захтев, сагласном вољом родитеља, који заједничком изјавом на записник одређују националну припадност детета. У одсуству сагласности тај податак се не може унети. Право је пунолетног лица да тај податак промени или унесе, ако није претходно унет. Свака могућност ограничавања промене или уноса не би била у складу са уставним концептом овог права. Уношење податка о националној припадности зависи искључиво од воље родитеља и воље пунолетног лица, које се може определити да уписани податак избрише, промени или да га упише уколико то није био случај. Право на упис податка о националној припадности се остварује изјавом датом на записник пред матичаром који води матичну књигу рођених. Уношење овог податка ће условити промену у обрасцу матичне књиге рођених, као и обрасцу извода из матичне књиге рођених (члан 25. Предлога закона у делу којим се додаје члан 45а).

Законом је уведена и могућност евидентирања промене пола у матичну књигу рођених, која је услов за остваривање великог броја других права. Упис промене пола врши се на основу решења матичара које се доноси на основу потврде надлежне здравствене установе, чији образац и поступак издавања споразумно прописују министар надлежан за послове управе и министар надлежан за послове здравља. При томе, а у складу са Законом о заштити податка о личности уређено је који се подаци о личности уписују у потврду надлежне здравствене установе (члан 25. Предлога закона у делу којим се додаје члан 45б).

У случајевима када у матичној књизи рођених није уписан јединствени матични број грађана или је уписан, а није одређен у складу са прописима из области јединственог матичног броја грађана, орган из члана 6. ст. 2 и 4. овог закона који води матичну књигу рођених преузима податке из службене евиденције јединствених матичних бројева грађана коју води министарство надлежно за унутрашње послове. Предложена одредба има за циљ да се ажурира матична књига рођених у погледу податка о јединственом матичном броју грађана, а која ће даље служити за ажурирање овог податка и у матичној књизи венчаних, односно умрлих (члан 25. Предлога закона у делу којим се додаје члан 45в).

Рођење детета у здравственој установи дужна је да пријави здравствена установа електронским путем на прописаном обрасцу, али она је дужна да без

одлагања изврши пријаву путем поште, чиме се задржава решење о пријави писаним путем (члан 26). Да би се обезбедио већи ниво сигурности у погледу уписа пријављених чињеница, као и благовременост поступања матичара, Предлог закона предвиђа, због дефинисаних начина пријаве који у пракси могу произвести одређени ниво неизвесности (електронска пријава), да се по сваком извршеном упису у матичну књигу рођених на основу електронски поднете пријаве обавештава лице на које се тај упис односи, а матичар доставља извод из матичне књиге рођених, чиме се се том лицу чини погодност и обезбеђује уштеда у времену и избегавају трошкови (чл. 26).

Матична књига умрлих (чл. 28-30)

Основна новина у овом делу представља увођење обавезне електронске пријаве чињенице смрти лица уколико је она наступила у здравственој установи, на прописаном обрасцу, као и издавање потврде о смрти електронским путем на прописаном обрасцу. Предлогом закона се задржава и пријава писаним путем (путем поште, без одлагања), уз пријаву електронским путем чиме се повећава ниво сигурности (чл. 28 и 29).

Поред тога, у складу са одредбама Закона о заштити података о личности унапређене су одредбе овог закона у делу који се односи на евиденције о о дозволама да се умрли сахрани пре него је чињеница смрти пријављена матичару, прописивањем њене садржине (члан 30).

Матичне књиге у дипломатско-конзуларним представништвима (чл. 31-33)

Изменама и допунама Закона предвиђено је да дипломатско–конзуларна представништва Републике Србије у иностранству, у оквиру овлашћења која имају, воде матичне књиге у Регистру матичних књига.

Додаје се члан 69а према којем дипломатско-конзуларно представништво, у ком су вођене матичне књиге по ранијим прописима, наставља да у те књиге уписује забелешке о промени података о личним стањима грађана (накнадне забелешке) и исправци грешке, сходно одредбама овог закона (члан 31). Укидају се одредбе о другом примерку матичних књига, а додаје да матичне књиге дипломатско-конзуларних представништава воде се у Регистру матичних књига, а матичне књиге у папирном облику воде се и чувају у дипломатско-конзуларном представништву (члан 32). У случају уништења или нестанка папирног облика матичне књиге она се обнавља на основу Регистра, на начин и у року који одреди министар надлежан за спољне послове (члан 33). До обезбеђења услова за вођење матичних књига, прелазним одредбама је предвиђено вођење по старим решењима.

Упис у матичне књиге на основу исправа иностраних органа (члан 34)

У случају да дипломатско-конзуларног представништва нема у држави у којој је настала чињеница рођења, брака или смрти, пријава ће се подносити преко најближег представништва. Она се прослеђује електронским путем надлежном матичару у Републици Србији, а до стицања услова за то пријављивање ће се вршити у писменој форми.

Предлогом закона је предвиђено и да дипломатско-конзуларна представништва пријаву за упис чињенице рођења, брака или смрти држављанина Републике Србије настале ван њене територије прослеђују електронским путем надлежном матичару у Републици Србији, а без одлагања

и у папирном облику. До стицања услова за прослеђивање електронске пријаве, прослеђиваће се само у папирном облику.

Врсте извода из матичних књига и издавање извода и уверења на основу матичних књига (члан 35)

Значајну новину, сходно новом концепту вођења матичних књига представља решење према коме се изводи из матичних књига издају на основу података садржаних у Регистру матичних књига, за било које матично подручје, општине, односно града, односно града Београда, односно дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије. То је практична последица електронског вођења матичних књига и постојања јединственог, ажурираног и уредног система јавних евиденција о личном стању грађана. Код ових решења практично се потврђују све предности електронског вођења, односно употребе информационаих технологија у вођењу јавних евиденција и постојања Регистра.

Поред тога, у складу са Законом о заштити података о личности, таксативно су прописане категорије података о личности које су садржане у изводима из матичних књига (изводу из матичне књиге рођених, изводу из матичне књиге венчаних и изводу из матичне књиге умрлих), као и садржина евиденција о издатим изводима из матичних књига и уверењима о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге.

Надзор (члан 37)

Надзор над спровођењем овог закона у делу који се односи на вођење матичних књига у дипломатско-конзуларним представништвима вршиће министарство надлежно за спољне послове.

Овлашћење за доношење подзаконских прописа (члан 38)

У циљу примене Закона, те остваривања свих ефеката који се очекују од његовог доношења, предвиђено је доношење више подзаконских прописа којима ће се ближе уредити поједина питања, углавном техничког карактера, од којих зависи правилна и потпуна примена Закона, а којима се обезбеђује већа сигурност система електронског вођења матичних књига и његово лакше функционисање. У његовим одредбама су јасно назначена питања која захтевају ближе уређење, те одређени рокови за њихово доношење у прелазним одредбама. Реч је углавном о правилницима или упутствима којима ће министарство ближе уредити читав низ појединачних питања која не спадају у законску материју, јер би њиховим нормирањем путем закона његов текст био непотребно оптерећен, а уз то, као чисто техничка питања, подложна су чешћим променама. Подзаконским прописима се ближе уређује начин уписа податка о националној припадности, промени пола, начин исправки грешака пре уписа у папирни облик, а наког закључења електронског уписа, начин чувања, заштите и сигурности података у оквиру Регистра, чување исправки података који су унети у Регистар, критеријуми за одређивање матичних подручја, садржину записника о одређењу или промени податка о националној припадности.

Такође, утврђују се овлашћења за доношење подзаконских прописа који ближе уређују начин вођења евиденција о издатим изводима из матичних књига и уверењима о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге, начин вођења евиденција о дозволама да се умрли сахрани пре него је чињеница смрти пријављена матичару, програм и начин полагања посебног стручног испита за матичара, садржина и начин издавања уверења о положеном посебном стручном испиту за матичара и начин вођења Евиденције о полагању

посебног стручног испита за матичара; начин вођења Евиденције о датим овлашћењима за обављање послова матичара; начин вођења Евиденцију о посебним секторским програмима обуке матичара и провери знања матичара стеченом на секторском стручном усавршавању и план, програм и начин провере знања матичара стеченом на стручном усавршавању у оквиру посебног секторског програма обуке матичара.

Казнене одредбе (члан 39)

Предвиђају се нове казнене одредбе саобразне новом концепту вођења матичних књига, односно обавези матичара у вези са вођењем различитих облика матичних књига.

Предвиђена је новчана казна за прекршај уколико се без одлагања не унесе свака забелешка у Регистар и у папирни облик матичне књиге, као и обрнуто.

Такође, прекршај постоји и уколико се не омогући упис личног имена према језику и правопису припадника националне мањине, као и уколико се у прописаном року не пријави податак о промени пола.

За прекршај ће се казнити и одговорно лице у градској или општинској управи, односно градској управи града Београда уколико не обезбеде вођење матичних књига у Регистру, у прописаном року.

Прелазне и завршне одредбе

Имајући у виду да је испуњење одговарајућих техничких услова неопходна претпоставка за примену овог закона предвиђена је његова одложена примена (члан 47), са изузетком у односу на одредбу којом се регулише питање ажурирања података о јединственом матичном броју грађана у матичној књизи рођених.

Како се изменама и допунама овог закона не успоставља нова збирка података о личности у прелазним одредбама је јасно дефинисано да Регистар матичних књига преузима податке из Централног система за електронску обраду и складиштење података и чување другог примерка матичних књига (члан 40).

Такође, прописан је рок у којем су општинске, градске и градска управа града Београда дужне да обезбеде техничке услове за вођење матичних књига у Регистру матичних књига за сва матична подручја у којима се оне воде (члан 40).

Поред тога, надлежни органи који су по одредбама Закона дужни да електронским путем пријављују податке који се уписују у Регистар ту обавезу ће извршавати у року од 12 месеци од почетка примене Закона (члан 41).

Здравствене установе ће у року од 12 месеци од почетка примене овог закона обезбедити услове за пријаву чињенице смрти и чињенице промене пола електронским путем, односно издавање електронске потврде о смрти и електронске потврде о промени пола (члан 42).

С обзиром на одредбе које се односе на поступање дипломатско-конзуларних представништава у вођењу матичних књига у оквиру Регистра матичних књига, утврђен је временски року у коме је министарство надлежно за спољне послове дужно да обезбеди техничке и друге услове за електронско повезивање са овим регистром (чл. 43 и 44).

У случају да су уништена или нестала оба примерка матичних књига, која су се водила у складу са важећим Законом о матичним књигама, предвиђено је да ће се обновити у складу са тим законом (члан 45).

Такође, прописан је и рок у коме ће се донети подзаконски прописи, који су услов за примену одређених решења (члан 46).

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење закона обезбеђена су средства у буџету Републике Србије за 2018. годину, на разделу 20 – Министарство државне управе и локалне самоуправе, Глава 20.0, Програм 0607 – Систем јавне управе, Функција 111 – Извршни и законодавни органи, Програмска активност 0007 – Систем матичних књига, на економској класификацији 423 – услуге по уговору за услугу редовног одржавања и проширења функционалности Централног система за електронску обраду и складиштење података и чување другог примерка матичних књига у износу од 22.800.000 динара. У оквиру наведеног износа ове економске класификације обезбеђена су и средства и за унапређење модула за стручно усавршавање матичара и проверу знања матичара на стручном усавршавању, као једне од функционалности Централног система.

Средства за вршење надлежности у пословима који се односе на посебан стручни испит за матичара, такође су обезбеђена у буџету Републике Србије за 2018. годину на Разделу 20 – Министарство државне управе и локалне самоуправе: Глава 20.0, Програм 0607 – Систем јавне управе, Функција 111 – Извршни и законодавни органи, Програмска активност 0011 – Стручни усавршавање и стручни испити, на економској класификацији 416 – награде запосленима и остали посебни расходи у износу од 270.000 динара за исплату накнада члановима Испитне комисије за полагање посебног стручног испита за матичара (за чланове који су запослени у Министарству) и 423 – услуге по уговору у износу од 250.000 динара за исплату накнада члановима Испитне комисије за полагање посебног стручног испита за матичара (за чланове који нису запослени у Министарству).

У наредним годинама средства ће се планирати у истом износу у оквиру лимита које одређује Министарство финансија у поступку припреме доношења Закона о буџету.

Поред тога, приликом упућивања Предлога закона ради прибављања мишљења од надлежних органа (Министарства спољних послова, Министарства здравља и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања) тражено је да са аспекта обавеза које произилазе из решења Предлога закона изврше и процену евентуалних финансијских ефеката потребних за спровођење овог акта и доставе попуњен (ПФЕ образац), поводом чега су се изјаснили да нису потребна финансијска средства.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА**ЗАКОНА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ**

Члан 1

~~Овим законом уређују се врста и садржина матичних књига; надлежност за њихово вођење и решавање у управном поступку у области матичних књига; начин чувања матичних књига и списка и вршење увида у матичне књиге; обнављање матичних књига; упис у матичне књиге на основу исправа иностраног органа; врсте извода из матичних књига и издавање извода и уверења на основу матичних књига; услови за обављање послова матичара; надзор над применом прописа о матичним књигама и друга питања у вези с вођењем поступка који претходи упису у матичне књиге.~~

ОВИМ ЗАКОНОМ УРЕЂУЈУ СЕ ВРСТА И САДРЖИНА МАТИЧНИХ КЊИГА; РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА; НАДЛЕЖНОСТ ЗА ЊИХОВО ВОЂЕЊЕ И РЕШАВАЊЕ У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ У ОБЛАСТИ МАТИЧНИХ КЊИГА; НАЧИН ЧУВАЊА МАТИЧНИХ КЊИГА И СПИСА И ВРШЕЊЕ УВИДА У МАТИЧНЕ КЊИГЕ; ОБНАВЉАЊЕ МАТИЧНИХ КЊИГА; УПИС У МАТИЧНЕ КЊИГЕ НА ОСНОВУ ИСПРАВА ИНОСТРАНОГ ОРГАНА; ВРСТЕ ИЗВОДА ИЗ МАТИЧНИХ КЊИГА И ИЗДАВАЊЕ ИЗВОДА И УВЕРЕЊА НА ОСНОВУ МАТИЧНИХ КЊИГА; РАЗМЕНА И КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА ИЗ РЕГИСТРА МАТИЧНИХ КЊИГА; УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА МАТИЧАРА; НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ПРОПИСА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА И ДРУГА ПИТАЊА У ВЕЗИ С ВОЂЕЊЕМ ПОСТУПКА КОЈИ ПРЕТХОДИ УПИСУ У МАТИЧНЕ КЊИГЕ.

СВИ ПОЈМОВИ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ОВОМ ЗАКОНУ У МУШКОМ РОДУ ОБУХВАТАЈУ ИСТЕ ПОЈМОВЕ У ЖЕНСКОМ РОДУ.

Члан 8.

Матично подручје одређује одлуком скупштина општине, односно града, односно града Београда по прибављеном мишљењу министарства надлежног за послове управе (у даљем тексту: Министарство).

Матично подручје чини једно или више насељених места.

МИНИСТАР БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ КРИТЕРИЈУМЕ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ МАТИЧНИХ ПОДРУЧЈА.

2. Матичар

Члан 10.

За једно матично подручје одређује се један матичар и један или више заменика матичара.

~~Изузетно, може се одредити да матичне књиге за више матичних подручја води један матичар.~~

Члан 11а

ПОСЕБАН СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА МАТИЧАРА ПОЛАЖЕ СЕ ПРЕД КОМИСИЈОМ МИНИСТАРСТВА, ПО ПРОГРАМУ КОЈИ ДОНОСИ МИНИСТАР.

Члан 116

МИНИСТАРСТВО ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ О ПОЛОЖЕНОМ ПОСЕБНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ ЗА МАТИЧАРА.

У ЕВИДЕНЦИЈУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УПИСУЈЕ СЕ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ КАНДИДАТА; ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА; НАЗИВ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ, НИВО И ВРСТА СТЕЧЕНОГ ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНИ НАЗИВ; ДАТУМ ПОЛАГАЊА ИСПИТА; ПОДАЦИ О ОПШТЕМ УСПЕХУ НА ИСПИТУ И БРОЈ И ДАТУМ ИЗДАТОГ УВЕРЕЊА О ПОЛОЖЕНОМ ПОСЕБНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ ЗА МАТИЧАРА.

Члан 12.

~~Посебан стручни испит за матичара полаже се пред комисијом министарства, по програму који доноси министар.~~

ОВЛАШЋЕЊЕ ИЗ ЧЛАНА 11. ОВОГ ЗАКОНА ДАЈЕ МИНИСТАР НА ПРЕДЛОГ ФУНКЦИОНЕРА КОЈИ РУКОВОДИ ОРГАНОМ ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2. И 4. ОВОГ ЗАКОНА, НАКОН ПОЛОЖЕНОГ ПОСЕБНОГ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА МАТИЧАРА.

~~О датим овлашћењима за обављање послова матичара министарство води евиденцију.~~

Члан 12а

МИНИСТАРСТВО ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ О ДАТИМ ОВЛАШЋЕЊИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА МАТИЧАРА.

У ЕВИДЕНЦИЈУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УПИСУЈЕ СЕ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ МАТИЧАРА; ОРГАН ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2. И 4. ОВОГ ЗАКОНА КОЈИ ЈЕ ПОДНЕО ПРЕДЛОГ ЗА ДАВАЊЕ ОВЛАШЋЕЊА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА МАТИЧАРА; БРОЈ И ДАТУМ РЕШЕЊА КОЈИМ СЕ ДАЈЕ ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА МАТИЧАРА; НИВО И ВРСТА СТЕЧЕНОГ ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНИ НАЗИВ КОЈИ ЈЕ СТЕКАО МАТИЧАР; ДАТУМ КАДА ЈЕ ПОЛОЖЕН ПОСЕБАН СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА МАТИЧАРА; ДА ЛИ ЈЕ ДАТО ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ВОЂЕЊЕ МАТИЧНИХ КЊИГА У СВОЈСТВУ МАТИЧАРА ИЛИ ЗАМЕНИКА МАТИЧАРА; ОПШТИНА ОДНОСНО ГРАД И МАТИЧНО ПОДРУЧЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ МАТИЧАР ОВЛАШЋЕН ЗА ВОЂЕЊЕ МАТИЧНИХ КЊИГА; БРОЈ И ДАТУМ РЕШЕЊА О ПРЕСТАНКУ ОВЛАШЋЕЊА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА МАТИЧАРА.

Члан 13.

~~Матичар је дужан да се стручно усавршава и да учествује у свим облицима стручног усавршавања које организује министарство.~~

~~Садржину и облик стручног усавршавања, као и програм и начин провере знања стеченог на стручном усавршавању утврђује министар.~~

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЈЕ ПРАВО И ДУЖНОСТ МАТИЧАРА ДА СТИЧЕ ЗНАЊА И ВЕШТИНЕ, ОДНОСНО СПОСОБНОСТИ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ ПОСЛОВА МАТИЧАРА.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ МАТИЧАРА ОСТВАРУЈЕ СУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ПРАВА И ДУЖНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ У ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

Члан 13а

ПОСЕБНИ СЕКТОРСКИ ПРОГРАМ ОБУКЕ МАТИЧАРА, ЗА СВАКУ ГОДИНУ, ПРИПРЕМА, РАЗВИЈА И ДОНОСИ МИНИСТАРСТВО, НАКОН СПРОВЕДЕНОГ ПОСТУПКА УТВРЂИВАЊА ПОТРЕБА ЗА СЕКТОРСКИМ СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ У ПОВЕРЕНИМ ПОСЛОВИМА МАТИЧНИХ КЊИГА.

МИНИСТАРСТВО САМОСТАЛНО СПРОВОДИ ДОНЕТИ ПРОГРАМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, А МОЖЕ ОДЛУЧИТИ ДА ГА СПРОВЕДЕ И НА ДРУГИ НАЧИН, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ПРАВА И ДУЖНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ У ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

Члан 13б

МИНИСТАРСТВО СПРОВОДИ ПРОВЕРУ ЗНАЊА МАТИЧАРА СТЕЧЕНОГ НА СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ ИЗ ЧЛАНА 13А ОВОГ ЗАКОНА, У СКЛАДУ СА ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА КОЈИ ДОНОСИ МИНИСТАР.

Члан 13в

МИНИСТАРСТВО ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ О ПОСЕБНИМ СЕКТОРСКИМ ПРОГРАМИМА ОБУКЕ МАТИЧАРА И ПРОВЕРИ ЗНАЊА МАТИЧАРА СТЕЧЕНОГ НА СЕКТОРСКОМ СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ.

ЕВИДЕНЦИЈА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ ПОДАТКЕ О: ЈЕДИНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ – ОПШТИНИ ОДНОСНО ГРАДУ И МАТИЧНОМ ПОДРУЧЈУ ЗА КОЈЕ ЈЕ МАТИЧАР ОВЛАШЋЕН ЗА ВОЂЕЊЕ МАТИЧНИХ КЊИГА; УЧЕСНИЦИМА – ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА, ДА ЛИ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ У СВОЈСТВУ МАТИЧАРА ИЛИ ЗАМЕНИКА МАТИЧАРА, ОСТВАРЕНОМ УСПЕХУ У ПРОВЕРИ ЗНАЊА СТЕЧЕНОГ НА СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ; СПРОВОДИОЦУ КОМЕ ЈЕ ПОВЕРЕНО ИЗВОЂЕЊЕ ОБУКЕ; ПРЕДАВАЧИМА И ДРУГИМ РЕАЛИЗАТОРИМА ПРОГРАМА ОБУКЕ; ОЦЕНАМА УСПЕШНОСТИ СПРОВЕДЕНИХ ПРОГРАМА; МАТЕРИЈАЛИМА КОЈИ СУ ПРИПРЕМЉЕНИ ЗА ПОТРЕБЕ ИЛИ СУ ПРОИЗВОД ПРОГРАМА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА.

Члан 14

Ако су и матичар и његов заменик привремено спречени да обављају послове, Министар на предлог функционера који руководи органом из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона овлашћује запосленог у том органу који ће привремено обављати послове матичара.

ЗАПОСЛЕНИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ БИТИ ЛИЦЕ КОЈЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 11. ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 15.

~~Матичне књиге воде се у два примерка.~~

МАТИЧНЕ КЊИГЕ ВОДЕ СЕ У ЕЛЕКТРОНСКОМ И ПАПИРНОМ ОБЛИКУ.

МАТИЧНЕ КЊИГЕ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ ВОДЕ СЕ У РЕГИСТРУ МАТИЧНИХ КЊИГА.

Члан 22.

У пријави за упис у матичну књигу морају се навести истинити подаци.

~~Пријава може бити поднета писмено или усмено.~~

ПРИЈАВА МОЖЕ БИТИ ПОДНЕТА ЕЛЕКТРОНСКИ, ПИСАНИМ ИЛИ УСМЕНИМ ПУТЕМ.

~~О усменој пријави сачињава се записник на прописаном обрасцу.~~

О ПРИЈАВИ ПОДНЕТОЈ УСМЕНИМ ПУТЕМ САЧИЊАВА СЕ ЗАПИСНИК НА ПРОПИСАНОМ ОБРАСЦУ.

Члан 24.

Податак о рођењу и смрти који је уписао у матичну књигу ПОВОДОМ ПРИЈАВЕ ПОДНЕТЕ УСМЕНИМ ПУТЕМ, матичар је дужан да прочита лицу које је пријавило тај податак, а податак о закључењу брака - супружницима и њиховим сведоцима, о чему ће у матичној књизи сачинити забелешку.

Упис у матичну књигу потписује лице које је извршило пријаву, односно супружници и сведоци.

Ако се брак закључује преко пуномоћника или у присуству тумача, упис потписују и пуномоћник, односно тумач.

Ако лице из ст. 1-3. овог члана одбије да потпише упис у матичну књигу, матичар ће о томе сачинити забелешку у којој ће навести разлоге због којих упис није потписан.

Ако лице из става 1. овог члана није писмено или није у стању да се потпише, потписаће га писмено лице које ће ставити и свој потпис. Ово лице не може бити матичар.

~~Упис у матичну књигу матичар оверава својим потписом чиме се тај упис сматра закљученим.~~

УПИС У МАТИЧНУ КЊИГУ У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ МАТИЧАР ОВЕРАВА СВОЈИМ ПОТПИСОМ, А УПИС У МАТИЧНУ КЊИГУ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ, МАТИЧАР ДИГИТАЛНО ПОТПИСУЈЕ КВАЛИФИКОВАНИМ ЕЛЕКТРОНСКИМ СЕРТИФИКАТОМ, ЧИМЕ СЕ ТАЈ УПИС СМАТРА ЗАКЉУЧЕНИМ.

Члан 27.

~~Ако матичну књигу у коју треба унети забелешку о промени податка о личном стању грађана (у даљем тексту: накнадна забелешка) води други матичар, матичар који је извршио упис дужан је да одмах, а најкасније следећег радног дана од дана уписа достави о томе извештај матичару који води матичну књигу у коју треба унети накнадну забелешку.~~

~~Ако матичар који је извршио упис води и матичну књигу у коју треба унети накнадну забелешку, дужан је да накнадну забелешку унесе одмах, а најкасније следећег радног дана.~~

~~Ако се матична књига у коју треба унети накнадну забелешку води у иностранству, матичар који је извршио упис дужан је да Министарству одмах, а најкасније следећег радног дана достави извод из матичне књиге.~~

АКО МАТИЧНУ КЊИГУ У КОЈУ ТРЕБА УНЕТИ ЗАБЕЛЕШКУ О ПРОМЕНИ ПОДАТКА О ЛИЧНОМ СТАЊУ ГРАЂАНА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НАКНАДНА ЗАБЕЛЕШКА) ВОДИ ДРУГИ МАТИЧАР, МАТИЧАР КОЈИ ЈЕ ИЗВРШИО УПИС ДУЖАН ЈЕ ДА БЕЗ ОДЛАГАЊА ДОСТАВИ О ТОМЕ ЕЛЕКТРОНСКИ ИЗВЕШТАЈ У РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА МАТИЧАРУ, КОЈИ ВОДИ МАТИЧНУ КЊИГУ У КОЈУ ТРЕБА УНЕТИ НАКНАДНУ ЗАБЕЛЕШКУ.

АКО МАТИЧАР КОЈИ ЈЕ ИЗВРШИО УПИС ВОДИ И МАТИЧНУ КЊИГУ У КОЈУ ТРЕБА УНЕТИ НАКНАДНУ ЗАБЕЛЕШКУ, ДУЖАН ЈЕ ДА НАКНАДНУ ЗАБЕЛЕШКУ УНЕСЕ БЕЗ ОДЛАГАЊА, А НАЈКАСНИЈЕ СЛЕДЕЋЕГ РАДНОГ ДАНА.

АКО СЕ МАТИЧНА КЊИГА У КОЈУ ТРЕБА УНЕТИ НАКНАДНУ ЗАБЕЛЕШКУ ВОДИ У ИНОСТРАНСТВУ, МАТИЧАР КОЈИ ЈЕ ИЗВРШИО УПИС ДУЖАН ЈЕ ДА МИНИСТАРСТВУ, БЕЗ ОДЛАГАЊА, А НАЈКАСНИЈЕ СЛЕДЕЋЕГ РАДНОГ ДАНА, ДОСТАВИ ИЗВОД ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ.

Члан 31.

Грешке у матичним књигама које су уочене после закључења уписа, матичар може исправити само на основу решења надлежног органа из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, АКО ЈЕ У РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА ПОГРЕШНО УПИСАН ПОДАТАК ЗБОГ ТЕХНИЧКЕ ИЛИ ОЧИГЛЕДНЕ ГРЕШКЕ ИЛИ ГРЕШКЕ У ПРИЈАВИ, ОРГАН ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2 И 4. ОВОГ ЗАКОНА ВРШИ ИСПРАВКУ ГРЕШКЕ НАСТАЛЕ НАКОН ЗАКЉУЧЕЊА ЕЛЕКТРОНСКОГ УПИСА, А ПРЕ УПИСА У ПАПИРНИ ОБЛИК, С ТИМ ДА СЕ ДАТУМ И ТЕКСТ ИСПРАВКЕ БЕЛЕЖИ У ОКВИРУ РЕГИСТРА МАТИЧНИХ КЊИГА.

~~5. Други примерак матичне књиге~~

5. РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА

Члан 33.

~~Други примерак матичне књиге води се применом електронских средстава за обраду и складиштење података.~~

РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА ЈЕ ЈЕДИНСТВЕНА БАЗА ПОДАТАКА О ЛИЧНОМ СТАЊУ ГРАЂАНА КОЈА СЕ ВОДИ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ.

РЕГИСТАР ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ ЕВИДЕНЦИЈУ О ЛИЧНОМ СТАЊУ ГРАЂАНА ИЗ ЧЛАНА 2. ОВОГ ЗАКОНА.

МИНИСТАРСТВО ОБЕЗБЕЂУЈЕ УСЛОВЕ ЗА ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА МАТИЧНИХ КЊИГА, КОЈИ МОЖЕ БИТИ СМЕШТЕН И ИЗВАН СЕДИШТА МИНИСТАРСТВА.

Члан 34.

~~Други примера матичне књиге за текућу годину води матичар овлашћен за вођење првог примерка изворника матичне књиге.~~

~~Матичар, истовремено са уписом података у изворник матичне књиге, исте податке уноси у други примерак матичне књиге.~~

МАТИЧНЕ КЊИГЕ У РЕГИСТРУ МАТИЧНИХ КЊИГА ЗА ТЕКУЋУ ГОДИНУ ВОДИ МАТИЧАР ОВЛАШЋЕН ЗА ВОЂЕЊЕ МАТИЧНЕ КЊИГЕ У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ.

МАТИЧАР ЈЕ ДУЖАН ДА БЕЗ ОДЛАГАЊА, СА УПИСОМ У РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА ИЗВРШИ УПИС У МАТИЧНУ КЊИГУ У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ, ОДНОСНО СА УПИСОМ У МАТИЧНУ КЊИГУ У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ, БЕЗ ОДЛАГАЊА ИЗВРШИ УПИС У РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА.

Члан 35.

~~Други примерак матичне књиге које воде органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона чува се у Министарству, с тим да се може чувати и изван седишта Министарства.~~

~~Надлежни органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона дужни су да доставе на чување Министарству садржај другог примерка матичних књига у електронском облику сравњен са изворником за претходну годину најкасније до 31. јануара.~~

МИНИСТАРСТВО ЈЕ ДУЖНО ДА ОБЕЗБЕДИ НЕПРЕКИДНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА ФОРМИРАЊЕМ СЕКУНДАРНЕ БАЗЕ ПОДАТАКА И СЕКУНДАРНОГ РАЧУНАРСКОГ СИСТЕМА, КОЈИ МОРА БИТИ УДАЉЕН ОД МЕСТА НА КОМЕ СЕ НАЛАЗИ ПРИМАРНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ, ЧИМЕ СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ КОНТИНУИТЕТ ЊЕГОВОГ РАДА У СЛУЧАЈУ ПОПЛАВЕ, ПОЖАРА И ДРУГОГ ВИДА УНИШТАВАЊА.

НАЧИН ЧУВАЊА, ЗАШТИТЕ И СИГУРНОСТИ ПОДАТАКА У ОКВИРУ РЕГИСТРА МАТИЧНИХ КЊИГА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ МИНИСТАР.

ЧЛАН 35А

РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА ПОВЕЗУЈЕ СЕ СА СЛУЖБЕНИМ ЕВИДЕНЦИЈАМА, ОДНОСНО РЕГИСТРИМА У КОЈИМА СЕ ВОДЕ ПОДАЦИ КОЈИ СЕ ИЗВОРНО УПИСУЈУ У МАТИЧНЕ КЊИГЕ, АКО ЗА ТО ПОСТОЈИ ПРАВНИ ОСНОВ И ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИСТРОМ МАТИЧНИХ КЊИГА.

РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА ОБЕЗБЕЂУЈЕ ПОДАТКЕ ЗА ВРШЕЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ДРЖАВНИХ ОРГАНА, ОРГАНА АУТОНОМНИХ ПОКРАЈИНА, ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА И ИМАОЦА ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА,

У СКЛАДУ СА ПРОПИСОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОПШТИ УПРАВНИ ПОСТУПАК.

ЧЛАН 35Б

МИНИСТАРСТВО ПРЕУЗИМА ПОДАТКЕ ИЗ РЕГИСТРА МАТИЧНИХ КЊИГА ПОТРЕБНЕ ЗА РЕДОВНО АЖУРИРАЊЕ СЛУЖБЕНИХ ЕВИДЕНЦИЈА КОЈЕ СЕ ВОДЕ КАО ЕЛЕКТРОНСКЕ БАЗЕ ПОДАТАКА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ МИНИСТАРСТВА, КАО И РАДИ ОБРАДЕ, АНАЛИЗЕ ПОДАТАКА И ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА ПОТРЕБНИХ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ.

МИНИСТАРСТВО ПРЕУЗИМА ПОДАТКЕ ИЗ РЕГИСТРА МАТИЧНИХ КЊИГА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ЧИЊЕНИЦУ СМРТИ, КАО И ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА АЖУРИРАЊЕ, ОДНОСНО ВРШЕЊЕ ПРОМЕНА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ У ЈЕДИНСТВЕНОМ БИРАЧКОМ СПИСКУ.

АЖУРИРАЊЕ ОДНОСНО ВРШЕЊЕ ПРОМЕНА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА СПРОВОДИ СЕ У ПОСТУПКУ УТВРЂЕНОМ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЈЕДИНСТВЕНИ БИРАЧКИ СПИСАК И УПУТСТВОМ МИНИСТРА.

Члан 36.

~~Док се други примерак матичне књиге не достави Министарству, матичар сваку накнадну забелешку или исправку уноси истовремено у изворник матичне књиге и други примерак матичне књиге.~~

~~О свакој накнадној забелешци или исправци грешке унесеној у изворник матичне књиге чији је други примерак достављен Министарству на чување, матичар је дужан да одмах, а најкасније следећег радног дана достави Министарству препис накнадне забелешке, односно исправке, ради уношења у други примерак матичне књиге.~~

ПОДАЦИ, КАО И ИСПРАВКЕ ПОДАТАКА УНЕТИХ У РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА ЧУВАЈУ СЕ У СИСТЕМУ СА ДАТУМОМ И ВРЕМЕНОМ УНОСА, КАО И ПОДАЦИМА О МАТИЧАРУ КОЈИ ЈЕ ИЗВРШИО УНОС, ОДНОСНО ИСПРАВКУ ПОДАТАКА.

Члан 37

~~Изворник матичне књиге и други примерак матичне књиге не смеју се чувати у истој згради.~~

Члан 38.

~~Изворник матичне књиге чува матичар.~~

МАТИЧНЕ КЊИГЕ У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ ЧУВА МАТИЧАР.

Члан 41.

~~Увид у матичне књиге, као и списе на основу којих је извршен упис у матичне књиге, дозволиће се лицу на које се ти подаци односе, члану његове уже породице, усвојитељу или старатељу, а другим лицима на начин и под условима утврђеним законом који уређује заштиту података о личности и законом који уређује права на приступ информацијама од јавног значаја.~~

УВИД У МАТИЧНЕ КЊИГЕ, КАО И СПИСЕ НА ОСНОВУ КОЈИХ ЈЕ ИЗВРШЕН УПИС У МАТИЧНЕ КЊИГЕ, ДОЗВОЛИЋЕ СЕ ЛИЦУ НА КОЈЕ СЕ ТИ ПОДАЦИ ОДНОСЕ, СУПРУЖНИКУ, КРВНОМ СРОДНИКУ У ПРАВОЈ ЛИНИЈИ И ЛИЦУ КОЈЕ ЈЕ У ДРУГОМ СТЕПЕНУ КРВНОГ СРОДСТВА У ПОБОЧНОЈ ЛИНИЈИ, УСВОЈИТЕЉУ ИЛИ СТАРАТЕЉУ.

Дете које је навршило 15. годину живота и које је способно за расуђивање може извршити увид у матичну књигу рођених, као и списе на основу којих се врши упис у матичну књигу рођених, а који се односе на његово порекло.

После новог уписа чињенице рођења усвојеника право увида у матичну књигу рођених за дете имају само дете и усвојитељи детета, на начин утврђен законом који уређује област породичноправне заштите.

ПОСЛЕ УПИСА ПОДАТКА О ПРОМЕНИ ПОЛА, ПРАВО УВИДА У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ И СПИСЕ ЗА ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ПРОМЕНИЛО ПОЛ, ИМАЈУ САМО ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ПРОМЕНИЛО ПОЛ, ДЕТЕ И РОДИТЕЉИ ТОГ ЛИЦА, КАО И НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ ЗА ВРШЕЊЕ ПОСЛОВА ИЗ СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ У, СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

Члан 44.

~~Ако се изворник или други примерак матичне књиге уништи или нестане, обнавља се на основу сачуваног примерка матичне књиге на начин и у року који одреди Министар.~~

АКО СЕ МАТИЧНА КЊИГА УНИШТИ ИЛИ НЕСТАНЕ, ОБНАВЉА СЕ НА ОСНОВУ САЧУВАНОГ ОБЛИКА МАТИЧНЕ КЊИГЕ НА НАЧИН И У РОКУ КОЈИ ОДРЕДИ МИНИСТАР.

~~Ако су оба примерка матичне књиге уништена или нестала, Министар решењем одређује обнављање уништених или несталих матичних књига, као и поступак и рок у коме ће бити обновљене.~~

Трошкове обнављања сноси орган код кога је уништени примерак матичне књиге био на чувању.

Члан 45а

У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ МОЖЕ СЕ УПИСАТИ ПОДАТАК О НАЦИОНАЛНОЈ ПРИПАДНОСТИ.

ПОДАТАК О НАЦИОНАЛНОЈ ПРИПАДНОСТИ СЕ УПИСУЈЕ НА ЗАХТЕВ РОДИТЕЉА НА ОСНОВУ ЊИХОВЕ ЗАЈЕДНИЧКЕ ИЗЈАВЕ, КОЈА СЕ УНОСИ У ПРИЈАВУ ИЗ ЧЛАНА 47. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, ОДНОСНО ДАТЕ НА ЗАПИСНИК, ПРЕД МАТИЧАРОМ КОЈИ ВОДИ МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ.

УКОЛИКО ЈЕДАН ОД РОДИТЕЉА НИЈЕ ЖИВ ИЛИ НИЈЕ ПОЗНАТ, ДРУГИ РОДИТЕЉ МОЖЕ ОДРЕДИТИ НАЦИОНАЛНУ ПРИПАДНОСТ ДЕТЕТА.

УКОЛИКО СЕ РОДИТЕЉИ НЕ САГЛАСЕ У ПОГЛЕДУ НАЦИОНАЛНЕ ПРИПАДНОСТИ ДЕТЕТА, УПИС ТОГ ПОДАТКА НЕЋЕ СЕ ИЗВРШИТИ, А ДЕТЕ СТИЦАЊЕМ ПУНОЛЕТСТВА МОЖЕ ТРАЖИТИ ДА СЕ ИЗВРШИ УПИС.

НА ПРОМЕНУ ИЛИ БРИСАЊЕ ПОДАТКА О НАЦИОНАЛНОЈ ПРИПАДНОСТИ ДЕТЕТА СХОДНО СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОДРЕДБЕ О УПИСУ.

ПУНОЛЕТНО ЛИЦЕ, КОМЕ У МАТИЧНОЈ КЊИЗИ РОЂЕНИХ НИЈЕ УПИСАН ПОДАТАК О НАЦИОНАЛНОЈ ПРИПАДНОСТИ, ИЛИ УКОЛИКО ЖЕЛИ ДА СЕ ТАЈ ПОДАТАК БРИШЕ ИЛИ ПРОМЕНИ, МОЖЕ ТО УЧИНИТИ НА ОСНОВУ ИЗЈАВЕ ДАТЕ НА ЗАПИСНИК ПРЕД МАТИЧАРОМ КОЈИ ВОДИ МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ.

ЧЛАН 45б

У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ УПИСУЈЕ СЕ ПОДАТАК О ПРОМЕНИ ПОЛА НА ОСНОВУ РЕШЕЊА ОРГАНА ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2 И 4. ОВОГ ЗАКОНА, КОЈЕ СЕ ДОНОСИ НА ОСНОВУ ПРОПИСАНЕ ПОТВРДЕ НАДЛЕЖНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОСТАВЉА ПОТВРДУ НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2 И 4. ОВОГ ЗАКОНА У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРОМЕНЕ ПОЛА.

ПОТВРДУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ДОСТАВЉА ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ, А БЕЗ ОДЛАГАЊА И ПУТЕМ ПОШТЕ.

У ПОТВРДУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УПИСУЈЕ СЕ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ; ДАТУМ; МЕСТО; ОПШТИНА/ГРАД РОЂЕЊА; ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА; ИМЕ И ПРЕЗИМЕ РОДИТЕЉА, ЛИЦА КОМЕ ЈЕ ПРОМЕЊЕН ПОЛ; ПОДАТАК О ПРОМЕНИ ПОЛА ЗА ТО ЛИЦЕ, КАО И ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ЛЕКАРА КОЈИ ЈЕ ИЗДАО ПОТВРДУ.

МИНИСТАР И МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ ЗДРАВЉА СПОРАЗУМНО ПРОПИСУЈУ НАЧИН ИЗДАВАЊА И ОБРАЗАЦ ПОТВРДЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ЧЛАН 45в

У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА У МАТИЧНОЈ КЊИЗИ РОЂЕНИХ НИЈЕ УПИСАН ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА ИЛИ ЈЕ УПИСАН, А НИЈЕ ОДРЕЂЕН У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА ИЗ ОБЛАСТИ ЈЕДИНСТВЕНОГ МАТИЧНОГ БРОЈА ГРАЂАНА, ОРГАН ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2 И 4. ОВОГ ЗАКОНА КОЈИ ВОДИ МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ ПРЕУЗИМА ПОДАТКЕ ИЗ СЛУЖБЕНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ЈЕДИНСТВЕНИХ МАТИЧНИХ БРОЈЕВА ГРАЂАНА КОЈУ ВОДИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА УНУТРАШЊЕ ПОСЛОВЕ.

ПОДАЦИ СЕ ПРЕУЗИМАЈУ НА ОСНОВУ ПОЈЕДИНАЧНОГ УПИТА, А ПРЕМА ПОДАЦИМА ИЗ ИЗВОДА ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ РОЂЕНИХ И УВЕРЕЊА О СВИМ ПРОМЕНАМА ЛИЧНОГ ИМЕНА.

ПОДАТАК О ЈЕДИНСТВЕНОМ МАТИЧНОМ БРОЈУ ГРАЂАНА УПИСАЋЕ СЕ У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ САМО АКО ЈЕ ОРГАН НА НЕСУМЊИВ И НЕСПОРАН НАЧИН УТВРДИО ДА СЕ ТАЈ ПОДАТАК ОДНОСИ НА ЛИЦЕ ЗА КОЈЕ СЕ ВРШИ УПИС.

ОРГАН ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ДУЖАН ЈЕ ДА БЕЗ ОДЛАГАЊА ИЗВЕШТАЈ О УПИСАНОМ ПОДАТАКУ О ЈЕДИНСТВЕНОМ МАТИЧНОМ БРОЈУ ГРАЂАНА, ДОСТАВИ НАДЛЕЖНОМ МАТИЧАРУ КОЈИ ВОДИ МАТИЧНУ КЊИГУ

ВЕНЧАНИХ, ОДНОСНО УМРЛИХ ЗА ТО ЛИЦЕ, РАДИ АЖУРИРАЊА ТОГ ПОДАТКА.

Члан 47.

~~Рођење детета у здравственој установи дужна је да пријави здравствена установа на прописаном обрасцу.~~

РОЂЕЊЕ ДЕТЕТА У ЗДРАВСТВЕНОЈ УСТАНОВИ ДУЖНА ЈЕ ДА ПРИЈАВИ ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ НА ПРОПИСАНОМ ОБРАСЦУ, А БЕЗ ОДЛАГАЊА И ПУТЕМ ПОШТЕ.

ПО ИЗВРШЕНОМ УПИСУ НА ОСНОВУ ЕЛЕКТРОНСКИ ПОДНЕТЕ ПРИЈАВЕ ОБАВЕШТАВА СЕ ЛИЦЕ НА КОГА СЕ ТАЈ УПИС ОДНОСИ, А МАТИЧАР ДОСТАВЉА ИЗВОД ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ РОЂЕНИХ.

Рођење детета ван здравствене установе дужан је да пријави отац детета, а ако он није у могућности да то учини, други члан домаћинства, односно лице у чијем стану је дете рођено, или мајка чим за то буде способна, или бабица, односно лекар који су присуствовали порођају, а ако ових лица нема или нису у могућности да пријаве рођење - лице које је сазнало за рођење.

Члан 60.

Чињеница смрти пријављује се надлежном матичару. ~~усмено или писмено.~~

О усменој пријави сачињава се записник на прописаном обрасцу.

Члан 61.

Чињеницу смрти дужни су да пријаве чланови породице с којима је умрли живео, а ако ових лица нема или нису у могућности да то учине, друга лица с којима је умрли живео или други чланови породице који су сазнали за смрт, односно лица у чијем је стану смрт наступила, а ако нема ни ових лица, чињеницу смрти дужно је да пријави лице које је прво за смрт сазнало.

ЧИЊЕНИЦУ СМРТИ ЛИЦА КОЈЕ ЈЕ УМРЛО У ЗДРАВСТВЕНОЈ УСТАНОВИ ДУЖНА ЈЕ ДА ПРИЈАВИ ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ НА ПРОПИСАНОМ ОБРАСЦУ, А БЕЗ ОДЛАГАЊА И ПУТЕМ ПОШТЕ.

Чињеницу смрти лица у ~~здравственој установи~~, војном објекту, заводу за извршење кривичних санкција, установи за смештај ученика и студената или у другој установи или организацији дужна је да пријави установа или организација у којој је лице умрло.

Члан 63.

Приликом пријављивања чињенице смрти мора се поднети потврда о смрти коју издаје здравствена установа ако је лице умрло у здравственој установи, а ако је лице умрло ван здравствене установе лекар који је утврдио смрт.

АКО ЈЕ ЛИЦЕ УМРЛО У ЗДРАВСТВЕНОЈ УСТАНОВИ, ПОТВРДУ О СМРТИ ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ИЗДАЈЕ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ, А БЕЗ ОДЛАГАЊА И ПУТЕМ ПОШТЕ.

Без потврде о смрти не може се извршити упис чињенице смрти у матичну књигу умрлих.

Члан 65.

Умрли се може сахранити пре него што се његова смрт пријави матичару, на основу дозволе органа из чл.6 ст. 2 и 4 . овог закона на чијој територији ће се умрли сахранити, ако из оправданих разлога није било могуће пријавити његову смрт матичару.

~~О издатим дозволама води се евиденција.~~

О ИЗДАТИМ ДОЗВОЛАМА ВОДИ СЕ ЕВИДЕНЦИЈА У КОЈУ СЕ УПИСУЈЕ: РЕДНИ БРОЈ УПИСА; ДАТУМ УПИСА У ЕВИДЕНЦИЈУ; ОРГАН КОЈИ ЈЕ ДОНЕО РЕШЕЊЕ О ДОЗВОЛИ ДА СЕ УМРЛИ САХРАНИ ПРЕ ПРИЈАВЕ ЧИЊЕНИЦЕ СМРТИ МАТИЧАРУ; БРОЈ И ДАТУМ РЕШЕЊА О ДОЗВОЛИ ДА СЕ УМРЛИ САХРАНИ ПРЕ ПРИЈАВЕ ЧИЊЕНИЦЕ СМРТИ МАТИЧАРУ; ПОДАЦИ О СМРТИ, И ТО: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ УМРЛОГ И ПРЕЗИМЕ ПРЕ ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА; ПОЛ УМРЛОГ; ДАН, МЕСЕЦ, ГОДИНА И ЧАС СМРТИ; МЕСТО И ОПШТИНА СМРТИ; А АКО ЈЕ УМРО У ИНОСТРАНСТВУ И НАЗИВ ДРЖАВЕ; ДАН, МЕСЕЦ И ГОДИНА РОЂЕЊА; МЕСТО И ОПШТИНА РОЂЕЊА, А АКО ЈЕ РОЂЕН У ИНОСТРАНСТВУ И НАЗИВ ДРЖАВЕ; ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА; ПРЕБИВАЛИШТЕ И АДРЕСА УМРЛОГ.

ПОДАЦИ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ЧУВАЈУ СЕ ТРАЈНО, У СВРХУ ПРАВНЕ СИГУРНОСТИ У ВЕЗИ СА УПИСОМ У МАТИЧНУ КЊИГУ УМРЛИХ И СПРЕЧАВАЊА ЕВЕНТУАЛНИХ ЗЛОУПОТРЕБА У ВЕЗИ ИДЕНТИТЕТА ЛИЦА КОЈЕ ЈЕ САХРАЊЕНО ПРЕ УПИСА У МАТИЧНУ КЊИГУ УМРЛИХ.

ЧЛАН 69А

ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНО ПРЕДСТАВНИШТВО, У КОМ СУ ВОЂЕНЕ МАТИЧНЕ КЊИГЕ ПО РАНИЈИМ ПРОПИСИМА, НАСТАВЉА ДА У ТЕ КЊИГЕ УПИСУЈЕ ЗАБЕЛЕШКЕ О ПРОМЕНИ ПОДАТАКА О ЛИЧНИМ СТАЊИМА ГРАЂАНА (НАКНАДНЕ ЗАБЕЛЕШКЕ) И ИСПРАВЦИ ГРЕШКЕ, СХОДНО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 72.

~~Други примерак матичних књига које се воде у дипломатско-конзуларном представништву чува се и води у министарству надлежном за спољне послове применом електронских средстава за обраду и складиштење података.~~

ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНО ПРЕДСТАВНИШТВО ВОДИ МАТИЧНЕ КЊИГЕ У РЕГИСТРУ МАТИЧНИХ КЊИГА, А ВОДИ И ЧУВА МАТИЧНЕ КЊИГЕ У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ.

Члан 73.

~~Ако се изворник или други примерак матичне књиге која се води у дипломатско-конзуларном представништву, уништи или нестане, обнавља се на основу сачуваног примерка матичне књиге на начин и у року који одреди министар надлежан за спољне послове.~~

АКО СЕ МАТИЧНА КЊИГА КОЈА СЕ ВОДИ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНОМ ПРЕДСТАВНИШТВУ У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ УНИШТИ ИЛИ НЕСТАНЕ, ОБНАВЉА СЕ НА ОСНОВУ ПОДАТАКА ИЗ РЕГИСТРА МАТИЧНИХ КЊИГА НА НАЧИН И У РОКУ КОЈИ ОДРЕДИ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ.

Члан 76.

~~Ако чињенице рођења, закључења брака и смрти држављана републике србије настале ван њене територије нису уписане у матичне књиге које се воде у дипломатско-конзуларним представништвима, уписују се у матичне књиге које се воде по овом закону.~~

~~Пријава за упис чињенице из става 1. овог члана подноси се преко дипломатско-конзуларног представништва на чијем подручју је та чињеница настала или непосредно надлежном органу из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона.~~

~~Упис чињенице из става 1. овог члана врши се на основу извода из матичне књиге иностраног органа, ако међународним уговором није другачије одређено.~~

~~Ако се не може прибавити извод из матичне књиге иностраног органа, упис чињеница из става 1. овог члана врши се на основу одлуке надлежног суда.~~

АКО ЧИЊЕНИЦЕ РОЂЕЊА, ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА И СМРТИ ДРЖАВЉАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НАСТАЛЕ ВАН ЊЕНЕ ТЕРИТОРИЈЕ НИСУ УПИСАНЕ У МАТИЧНЕ КЊИГЕ КОЈЕ СЕ ВОДЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА, УПИСУЈУ СЕ У МАТИЧНЕ КЊИГЕ КОЈЕ СЕ ВОДЕ ПО ОВОМ ЗАКОНУ.

ПРИЈАВА ЗА УПИС ЧИЊЕНИЦЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИ СЕ ПРЕКО ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНОГ ПРЕДСТАВНИШТВА НА ЧИЈЕМ ПОДРУЧЈУ ЈЕ ТА ЧИЊЕНИЦА НАСТАЛА ИЛИ НЕПОСРЕДНО НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2. И 4. ОВОГ ЗАКОНА.

АКО НА ПОДРУЧЈУ НА КОЈЕМ ЈЕ НАСТАЛА ЧИЊЕНИЦА РОЂЕЊА, ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА ИЛИ СМРТИ ДРЖАВЉАНИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, РЕПУБЛИКА СРБИЈА НЕМА ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНО ПРЕДСТАВНИШТВО, ПРИЈАВА ЗА УПИС ОВИХ ЧИЊЕНИЦА ПОДНОСИ СЕ ПРЕКО НАЈБЛИЖЕГ ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНОГ ПРЕДСТАВНИШТВА.

УПИС ЧИЊЕНИЦЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВРШИ СЕ НА ОСНОВУ ИЗВОДА ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ ИНОСТРАНОГ ОРГАНА, АКО МЕЂУНАРОДНИМ УГОВОРМ НИЈЕ ДРУКЧИЈЕ ОДРЕЂЕНО.

АКО СЕ НЕ МОЖЕ ПРИБАВИТИ ИЗВОД ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ ИНОСТРАНОГ ОРГАНА, УПИС ЧИЊЕНИЦА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВРШИ СЕ НА ОСНОВУ ОДЛУКЕ НАДЛЕЖНОГ СУДА.

ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНА ПРЕДСТАВНИШТВА ИЗ СТ. 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА ПРИЈАВУ ЗА УПИС ЧИЊЕНИЦЕ РОЂЕЊА, ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА И СМРТИ ДРЖАВЉАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НАСТАЛЕ ВАН ЊЕНЕ ТЕРИТОРИЈЕ ПРОСЛЕЂУЈУ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2 И 4. ОВОГ ЗАКОНА, А БЕЗ ОДЛАГАЊА И ПУТЕМ ПОШТЕ УЗ ДОСТАВЉАЊЕ ИЗВОДА ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА.

Члан 81.

~~Изводи из матичних књига и уверења издају се на основу података садржаних у изворнику матичне књиге.~~

~~Изводи из матичних књига и уверења могу се издати и на основу података из другог примерка матичне књиге која се води применом електронских средстава за обраду и складиштење података.~~

~~Ако се изводи из матичних књига издају на основу података из другог примерка матичне књиге која се води применом електронских средстава за обраду и складиштење података, матичар једног матичног подручја одређене општине, односно града, односно града Београда може издавати изводе из матичне књиге која се води за друга матична подручја те или осталих општина, односно градова, односно града Београда.~~

ИЗВОДИ ИЗ МАТИЧНИХ КЊИГА И УВЕРЕЊА ИЗДАЈУ СЕ НА ОСНОВУ ПОДАТАКА САДРЖАНИХ У РЕГИСТРУ МАТИЧНИХ КЊИГА.

У ИЗВОДЕ ИЗ МАТИЧНИХ КЊИГА УПИСУЈУ СЕ ПОДАЦИ, И ТО У:

1) ИЗВОД У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ; ПОЛ; ДАН, МЕСЕЦ, ГОДИНА И ЧАС РОЂЕЊА; МЕСТО И ОПШТИНА – ГРАД РОЂЕЊА, А АКО ЈЕ ЛИЦЕ РОЂЕНО У ИНОСТРАНСТВУ И ДРЖАВА; ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА; ДРЖАВЉАНСТВО; НАЦИОНАЛНА ПРИПАДНОСТ; ПОДАЦИ О РОДИТЕЉИМА, И ТО: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ (И ПРЕЗИМЕ ПРЕ ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА); ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА; ДАН, МЕСЕЦ И ГОДИНА РОЂЕЊА; МЕСТО И ОПШТИНА – ГРАД РОЂЕЊА, АКО ЈЕ ЛИЦЕ РОЂЕНО У ИНОСТРАНСТВУ И ДРЖАВА; ДРЖАВЉАНСТВО; ПРЕБИВАЛИШТЕ И АДРЕСА.

2) ИЗВОД ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ ВЕНЧАНИХ: МЕСТО ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА, А АКО ЈЕ БРАК ЗАКЉУЧЕН У ИНОСТРАНСТВУ И ДРЖАВА; ДАН, МЕСЕЦ, ГОДИНА ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА; ПОДАЦИ О ЖЕНИКУ И НЕВЕСТИ И ТО: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ; ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА; ДАН, МЕСЕЦ И ГОДИНА РОЂЕЊА; МЕСТО И ОПШТИНА – ГРАД РОЂЕЊА, АКО ЈЕ ЛИЦЕ РОЂЕНО У ИНОСТРАНСТВУ И ДРЖАВА ДРЖАВЉАНСТВО; ПРЕБИВАЛИШТЕ И АДРЕСА; ИМЕ И ПРЕЗИМЕ РОДИТЕЉА СУПРУЖНИКА И ПРЕЗИМЕ КОЈЕ СУ СУПРУЖНИЦИ УЗЕЛИ ПРИ ЗАКЉУЧЕЊУ БРАКА.

3) ИЗВОД ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ УМРЛИХ: ИМЕ И ПОЛ; ПРЕЗИМЕ (И ПРЕЗИМЕ ПРЕ ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА, АКО ЈЕ ЛИЦЕ БИЛО У БРАКУ); ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА; ДАН, МЕСЕЦ, ГОДИНА И ЧАС СМРТИ; МЕСТО И ОПШТИНА – ГРАД СМРТИ, А АКО ЈЕ ЛИЦЕ УМРЛО У ИНОСТРАНСТВУ И ДРЖАВА; ДАН, МЕСЕЦ И ГОДИНА РОЂЕЊА; МЕСТО И ОПШТИНА – ГРАД РОЂЕЊА, А АКО ЈЕ ЛИЦЕ РОЂЕНО У ИНОСТРАНСТВУ И ДРЖАВА; ДРЖАВЉАНСТВО; ПРЕБИВАЛИШТЕ И АДРЕСА; БРАЧНИ СТАТУС УМРЛОГ; ИМЕ И ПРЕЗИМЕ СУПРУЖНИКА (И ПРЕЗИМЕ ПРЕ ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА) И ИМЕ И ПРЕЗИМЕ РОДИТЕЉА УМРЛОГ.

ИЗВОДЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ИЗДАТИ ОВЛАШЋЕНИ МАТИЧАР, ОДНОСНО ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ ИЗ ЧЛАНА 70. ОВОГ ЗАКОНА, ЗА БИЛО КОЈЕ МАТИЧНО ПОДРУЧЈЕ ОПШТИНЕ, ОДНОСНО ГРАДА, ОДНОСНО ГРАДА БЕОГРАДА, ОДНОСНО ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНОГ ПРЕДСТАВНИШТВА.

УВЕРЕЊА КОЈА СЕ ИЗДАЈУ НА ОСНОВУ МАТИЧНИХ КЊИГА КОЈЕ ВОДЕ ОРГАНИ ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2. И 4. ОВОГ ЗАКОНА, ИЗДАЈЕ ОВЛАШЋЕНИ МАТИЧАР.

Члан 84

~~Изводе из матичних књига и уверења који се издају на основу матичних књига које воде органи из члана 6. ст. 2. и 4. овог закона, издаје овлашћени матичар.~~

ОРГАН ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2 И 4. ОВОГ ЗАКОНА ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ О ИЗДАТИМ ИЗВОДИМА ИЗ МАТИЧНИХ КЊИГА И УВЕРЕЊИМА О ЧИЊЕНИЦАМА И ПОДАЦИМА УПИСАНИМ У МАТИЧНЕ КЊИГЕ.

У ЕВИДЕНЦИЈУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УПИСУЈЕ СЕ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ И ПРЕБИВАЛИШТЕ И АДРЕСА ФИЗИЧКОГ ЛИЦА, ОДНОСНО НАЗИВ И СЕДИШТЕ ПРАВНОГ ЛИЦА ПО ЧИЈЕМ ЈЕ ЗАХТЕВУ ИЗДАТ ИЗВОД ИЛИ УВЕРЕЊЕ ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ; ВРСТА МАТИЧНЕ КЊИГЕ; ВРСТА ИСПРАВЕ КОЈА СЕ ИЗДАЈЕ ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ (ИЗВОД ИЛИ УВЕРЕЊЕ); ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ЛИЦА ЗА КОЈЕ СЕ ИЗДАЈЕ ИЗВОД ИЛИ УВЕРЕЊЕ ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ; МАТИЧНО ПОДРУЧЈЕ ЗА КОЈЕ СЕ ВОДИ МАТИЧНА КЊИГА ИЗ КОЈЕ СЕ ИЗДАЈЕ ИЗВОД ИЛИ УВЕРЕЊЕ; ТЕКУЋИ БРОЈ МАТИЧНЕ КЊИГЕ И ГОДИНА УПИСА; ДАТУМ ИЗДАВАЊА ИЗВОДА ИЛИ УВЕРЕЊА И ИМЕ И ПРЕЗИМЕ И ПОТПИС МАТИЧАРА КОЈИ ЈЕ ИЗДАО ИЗВОД ИЛИ УВЕРЕЊЕ ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ.

ПОДАЦИ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЧУВАЈУ СЕ ТРАЈНО, У СВРХУ ПРАЋЕЊА СТАЊА У ВЕЗИ СА ИЗДАВАЊЕМ ИЗВОДА ИЗ МАТИЧНИХ КЊИГА И УВЕРЕЊА О ЧИЊЕНИЦАМА И ПОДАЦИМА УПИСАНИМ У МАТИЧНЕ КЊИГЕ И СПРЕЧАВАЊА ЕВЕНТУАЛНИХ ЗЛОУПОТРЕБА У ПОГЛЕДУ ИЗДАВАЊА ОВИХ ЈАВНИХ ИСПРАВА.

Члан 85.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Надзор над извршавањем послова поверених овим законом врши Министарство.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко управне инспекције.

НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ОВОГ ЗАКОНА У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА МАТИЧНЕ КЊИГЕ КОЈЕ СЕ ВОДЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА ВРШИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ.

Члан 86.

Ради спровођења одредаба овог закона, Министар доноси прописе којима ближе уређује:

- 1) начин вођења матичних књига у органима из члана 6. ст. 2. и 4. и члана 68. став 1. овог закона;
- 2) чување матичних књига и списка;
- 3) начин вршења увида у матичне књиге и списе;

- 4) начин обнављања уништених или несталих матичних књига;
- 5) начин издавања извода из матичних књига и уверења о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге, као и извода из матичних књига намењених за употребу у иностранству
- ~~6) садржину и начин вођења евиденције о издатим изводима из матичних књига и уверењима о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге;~~
- 6) НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ О ИЗДАТИМ ИЗВОДИМА ИЗ МАТИЧНИХ КЊИГА И УВЕРЕЊИМА О ЧИЊЕНИЦАМА И ПОДАЦИМА УПИСАНИМ У МАТИЧНЕ КЊИГЕ;
- ~~7) садржину и начин вођења евиденције о дозволама да се умрли сахрани пре него што је чињеница смрти пријављена матичару;~~
- 7) НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ О ДОЗВОЛАМА ДА СЕ УМРЛИ САХРАНИ ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ ЧИЊЕНИЦА СМРТИ ПРИЈАВЉЕНА МАТИЧАРУ;
- ~~8) програм и начин полагања посебног стручног испита за матичара, садржину и облик стручног усавршавања матичара и програм и начин провере знања које је матичар стекао стручним усавршавањем;~~
- 8) ПРОГРАМ И НАЧИН ПОЛАГАЊА ПОСЕБНОГ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА МАТИЧАРА, ИЗГЛЕД И САДРЖИНУ ОБРАСЦА УВЕРЕЊА О ПОЛОЖЕНОМ ПОСЕБНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ ЗА МАТИЧАРА, НАЧИН ИЗДАВАЊА УВЕРЕЊА О ПОЛОЖЕНОМ ПОСЕБНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ ЗА МАТИЧАРА И НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ О ПОЛОЖЕНОМ ПОСЕБНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ ЗА МАТИЧАРА;
- ~~9) садржину и начин вођења евиденције о датим овлашћењима за обављање послова матичара;~~
- 9) НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ О ДАТИМ ОВЛАШЋЕЊИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА МАТИЧАРА;
- 10) НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ О ПОСЕБНИМ СЕКТОРСКИМ ПРОГРАМИМА ОБУКЕ МАТИЧАРА И ПРОВЕРИ ЗНАЊА МАТИЧАРА СТЕЧЕНОГ НА СЕКТОРСКОМ СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ;
- 11) ПЛАН, ПРОГРАМ И НАЧИН ПРОВЕРЕ ЗНАЊА МАТИЧАРА СТЕЧЕНОГ НА СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ У ОКВИРУ ПОСЕБНОГ СЕКТОРСКОГ ПРОГРАМА ОБУКЕ МАТИЧАРА;
- 12) НАЧИН УПИСА ПОДАТКА О НАЦИОНАЛНОЈ ПРИПАДНОСТИ, КАО И О ПРОМЕНИ ПОЛА;
- 13) НАЧИН ИСПРАВКЕ ГРЕШКЕ ИЗ ЧЛАНА 31. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА;
- 14) НАЧИН ЧУВАЊА ИСПРАВКИ ПОДАТАКА УНЕТИХ У РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА ИЗ ЧЛАНА 36. ОВОГ ЗАКОНА.

Министар прописује обрасце матичних књига, регистара матичних књига, посебне евиденције о одложеним уписима, извода из матичних књига и уверења о чињеницама и подацима уписаним у матичне књиге, записника о пријави рођења, закључења брака и смрти и обрасце пријава рођења,

закључења брака и смрти у иностранству И САДРЖИНУ ЗАПИСНИКА О ОДРЕЂИВАЊУ ИЛИ ПРОМЕНИ НАЦИОНАЛНЕ ПРИПАДНОСТИ.

Министар и министар надлежан за послове здравља споразумно прописују поступак издавања пријаве и образац пријаве рођења детета у здравственој установи и поступак издавања потврде и образац потврде о смрти.

Министар надлежан за унутрашње послове и министар надлежан за породичноправну заштиту споразумно прописују начин вођења поступка о налажењу детета и сачињавању записника о налажењу детета.

Члан 87.

Новчаном казном до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице или одговорно лице у правном лицу ако:

- 1) да неистините податке у пријави за упис у матичну књигу (члан 22. став 1);
- 2) пријави чињеницу рођења или смрти које нису наступиле (чл. 46. и 62);
- 3) не пријави чињеницу рођења детета у прописаном року или не одреди лично име детету (чл. 48. и 54);
- 4) не пријави чињеницу смрти у прописаном року (члан 62);
- 4а) НЕ ДОСТАВИ ПОТВРДУ О ПРОМЕНИ ПОЛА У ПРОПИСАНОМ РОКУ (ЧЛАН 45Б);
- 5) изврши сахрањивање пре уписа у матичну књигу умрлих без дозволе надлежног органа (члан 65. став 1).

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се правно лице новчаном казном до 300.000 динара.

Новчаном казном до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу или органу јединице локалне самоуправе ако у прописаном року:

- 1) не достави надлежном матичару одлуке и друга акта о чињеници рођења, закључења брака и смрти и променама у вези са тим чињеницама (чл. 28. и 64);
- 2) ~~не достави Министарству препис накнадне забелешке, односно исправке ради уношења у други примерак матичне књиге (члан 36. став 2).~~

2) НЕ ПОСТУПИ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 34. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА;

3) НЕ ПОСТУПИ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 27. ОВОГ ЗАКОНА, ОДНОСНО БЕЗ ОДЛАГАЊА НЕ УНЕСЕ НАКНАДНУ ЗАБЕЛЕШКУ У РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА И У ПАПИРНИ ОБЛИК МАТИЧНЕ КЊИГЕ;

4) НЕ ИЗВРШИ УПИС ЛИЧНОГ ИМЕНА ПРИПАДНИКА НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ ПРЕМА ЈЕЗИКУ И ПРАВОПИСУ ПРИПАДНИКА НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ (ЧЛАН 17. СТАВ 1);

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ДО 150.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ОРГАНУ ИЗ ЧЛАНА 6. СТАВ 2. И 4. ОВОГ ЗАКОНА УКОЛИКО НЕ ОБЕЗБЕДИ ВОЂЕЊЕ МАТИЧНИХ КЊИГА У РЕГИСТРУ МАТИЧНИХ КЊИГА НАЈКАСНИЈЕ ДО ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 40.

РЕГИСТАР МАТИЧНИХ КЊИГА ИЗ ЧЛАНА 16. ОВОГ ЗАКОНА (ИЗМЕЊЕН ЧЛАН 33) ПРЕУЗИМА ПОДАТКЕ О ЛИЧНИМ СТАЊИМА ГРАЂАНА ИЗ ЧЛ. 45, 55 И 59. ЗАКОНА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 20/09 И 145/14) КОЈИ СЕ ВОДЕ У ЦЕНТРАЛНОМ СИСТЕМУ ЗА ЕЛЕКТРОНСКУ ОБРАДУ И СКЛАДИШТЕЊЕ ПОДАТАКА И ЧУВАЊЕ ДРУГОГ ПРИМЕРКА МАТИЧНИХ КЊИГА ИЗ ЧЛ. 33, 35 И 92. ТОГ ЗАКОНА.

ПОЧЕТКОМ ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА ДРУГИ ПРИМЕРАК МАТИЧНИХ КЊИГА ПРЕСТАЈЕ ДА СЕ ВОДИ У ЦЕНТРАЛНОМ СИСТЕМУ ЗА ЕЛЕКТРОНСКУ ОБРАДУ И СКЛАДИШТЕЊЕ ПОДАТАКА И ЧУВАЊЕ ДРУГОГ ПРИМЕРКА МАТИЧНИХ КЊИГА.

ОРГАНИ ИЗ ЧЛАНА 6. СТ. 2. И 4. ЗАКОНА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 20/09 И 145/14) ОБЕЗБЕДИЋЕ ТЕХНИЧКЕ УСЛОВЕ ЗА ВОЂЕЊЕ МАТИЧНИХ КЊИГА У РЕГИСТРУ МАТИЧНИХ КЊИГА ЗА СВА МАТИЧНА ПОДРУЧЈА ЗА КОЈА СЕ, У СКЛАДУ СА ОДЛУКОМ О МАТИЧНИМ ПОДРУЧЈИМА, ВОДЕ МАТИЧНЕ КЊИГЕ ДО ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 41.

ОДЛУКУ О ЧИЊЕНИЦИ РОЂЕЊА, ЗАКЉУЧЕЊА БРАКА И СМРТИ И ПРОМЕНАМА У ВЕЗИ СА ТОМ ЧИЊЕНИЦОМ, НАДЛЕЖНИ ОРГАН ИЗ ЧЛАНА 28. ЗАКОНА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 20/09 И 145/14) ДУЖАН ЈЕ ДА ДОСТАВИ РЕГИСТРУ МАТИЧНИХ КЊИГА (НАДЛЕЖНОМ МАТИЧАРУ) РАДИ УПИСА У МАТИЧНУ КЊИГУ, ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ, У РОКУ ОД 12 МЕСЕЦИ ОД ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 42.

МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ЗДРАВЉА ОБЕЗБЕДИЋЕ УСЛОВЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОТВРДЕ О СМРТИ И ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОТВРДЕ О ПРОМЕНИ ПОЛА У РОКУ ОД 12 МЕСЕЦИ ОД ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 43.

МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ ОБЕЗБЕДИЋЕ ТЕХНИЧКЕ И ДРУГЕ УСЛОВЕ ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ПОВЕЗИВАЊЕ ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИХ ПРЕДСТАВНИШТАВА СА РЕГИСТРОМ МАТИЧНИХ КЊИГА ИЗ ЧЛАНА 32. ОВОГ ЗАКОНА (ИЗМЕЊЕН ЧЛАН 72) У РОКУ ОД 12 МЕСЕЦИ ОД ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА. ДОК СЕ НЕ ОБЕЗБЕДЕ ТЕХНИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДРУГИ ПРИМЕРАК МАТИЧНИХ КЊИГА ЧУВА СЕ И ВОДИ У МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЗАКОНА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 20/09 И 145/14).

ЧЛАН 44.

МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ ОБЕЗБЕДИЋЕ УСЛОВЕ ЗА ПОСТУПАЊЕ ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИХ ПРЕДСТАВНИШТАВА НА НАЧИН ОПИСАН ИЗ ЧЛАНА 34. ОВОГ ЗАКОНА (ИЗМЕЊЕН ЧЛАН 76) У РОКУ ОД 12 МЕСЕЦИ ОД ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

ДОК СЕ НЕ СТЕКНУ УСЛОВИ ЗА ПОСТУПАЊЕ ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИХ ПРЕДСТАВНИШТАВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ПРИЈАВЕ ЗА УПИС ЧИЊЕНИЦА РОЂЕЊА, БРАКА ИЛИ СМРТИ ПРОСЛЕЂИВАЋЕ СЕ САМО У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ.

ЧЛАН 45.

АКО СУ ОБА ПРИМЕРКА МАТИЧНЕ КЊИГЕ КОЈА СУ СЕ ВОДИЛА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЗАКОНА О МАТИЧНИМ КЊИГАМА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС“, БР. 20/09 И 145/14), ПОТПУНО ИЛИ ДЕЛИМИЧНО УНИШТЕНА ИЛИ НЕСТАЛА, ОБНОВИЋЕ СЕ У СКЛАДУ СА ТИМ ЗАКОНОМ.

Члан 46.

ПОДЗАКОНСКИ ПРОПИСИ ИЗ ЧЛ. 2. И 18, ДЕЛА ЧЛАНА 25 (КОЈИМ СЕ ДОДАЈЕ НОВИ ЧЛАН 45Б) И ЧЛАНА 38. ОВОГ ЗАКОНА БИЋЕ ДОНЕТИ ДО ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 47.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ“, А ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ПОЧЕВ ОД 1. ЈАНУАРА 2019. ГОДИНЕ, ИЗУЗЕВ ДЕЛА ЧЛАНА 25. ОВОГ ЗАКОНА (КОЈИМ СЕ ДОДАЈЕ НОВИ ЧЛАН 45В) КОЈИ ПОЧИЊЕ ДА СЕ ПРИМЕЊУЈЕ СТУПАЊЕМ НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА

У складу са обавезом спровођења анализе ефеката прописа, у којој су садржана питања сврсисходности доношења прописа, његових циљева, планираних ефеката, практичне користи за правне субјекте и мера које се планирају предузети у његовој примени, дат је осврт на свако од њих, уз апострофирање најважнијих решења, њихове оправданости и корисности.

1. Који проблем се решава прописом?

Увођење информационих технологија у рад јавне управе (е-управа) представља једану од савремених тенденција у њеном развоју. Основне предности електронске управе се састоје у повећању ефикасности њеног рада, лакшој доступности, смањењу трошкова, унапређењу благовремености и транспарентности, што све има за циљ оживотворење концепта јавне управе као сервиса грађана. Јавне евиденције о личном стању грађана представљају једну од најважнијих управних делатности у којој долази до широке примене нових концепата. Иако се могу замислити различите форме осавремењавања јавних евиденција - па тако и оних о личном стању грађана - применом различитих модела напредних технологија, нужно је водити рачуна и о реалном стању односа, како материјалних, тако и технолошких и кадровских у друштву које преузима нове форме у вршењу класичних управних делатности, као и традицији, те потврђеним решењима која имају своје упориште у вишедеценијској пракси, али и у компаративном праву.

Матичне књиге (рођених, венчаних и умрлих), у којима се настоји обезбедити пуна примена информационих технологија, још увек се воде локализовано – према одредбама Закона о матичним књигама „први примерак” води се у папирној форми, а општине раде и у својим локалним апликацијама. Иако постоји централна апликација она има само секундарно значење јер општине податке уписане у папирну књигу и у своје локалне апликације преносе у централну базу. У централну базу још нису пренети сви подаци из матичних књига, а такође нису пренети подаци о држављанству. С друге стране, неопходно је обезбедити потпуну сигурност електронске базе података, за коју се овим решењима предвиђа да представља један од облика вођења матичних књига, који у случају неподударности има приоритет. То је могуће обезбеђењем секундарне базе података и прописивањем одговарајућих претпоставки њихове сигурности.

Такође, у оквиру пројекта „Бебо, добродошла на свет” кренуле су електронске пријаве рођења које матичари обрађују у централној апликацији. Тиме је де факто упис у централну апликацију постао први упис, али матичари након тога још увек морају да преписују исте податке у локалну апликацију и у папирну књигу, чиме се још увек не могу оставарити позитивни ефекти овог пројекта у потпуности, што је новим решењима био циљ.

У осталом делу измена и допуна Закона неопходно је унапредити одредбе које уређују матичаре, посебно право и дужност матичара на стручно усавршавање, упостављањем правила која ће им обезбедити једнак ниво и квалитет стручног усавршавања као и осталим запосленима у систему локалне самоуправе, тј. стручно усавршавање у складу са критеријумима, мерилима и стандардима утврђеним *lex generalis* у области стручног усавршавања запослених у јединицама локалне самоуправе, односно новодонетим Законом о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број 113/17).

2. Који циљеви треба да се постигну доношењем акта?

Циљ измена и допуна постојећих решења јесте праћење савремених, а уз то и потврђених тенденција, са јасном интенцијом да се ова управна

делатност додатно осавремени, олакша, приближи грађанима, а у исто време и да се путем додатних појединачних интервенција обезбеди већи ниво заштите грађана од неких савремених аспеката угрожавања њихове приватности. Ипак, ова промена је усмерена ка надоградњи и осавремењавању постојећег концепта, чувањем његовог основног принципа и начина вођења – паралелна и истовремена евиденција у писаној и електронској форми, са истом одговорношћу службених лица и инструментима заштите права грађана, а не ка радиалној измени постојећег концепта. Задржавањем основе старог концепта, али уз стварање одговарајућег правног основа, прецизирање појединих решења, као и нормирање потребних претпоставки техничког и кадровског карактера за ширу и сигурнију примену информационих технологија у најбитнији сегмент јавних евиденција, као бржих, доступнијих и ефикаснијих форми у њиховом вођењу, између осталог, обезбедиће се могућност да њихова шира употреба истовремено буде и делотворнија и функционалнија у односу на досадашња решења.

Циљ измена и допуна Закона о матичним књигама јесте потпуни прелазак матичара на рад у централном систему матичних књига – Регистру матичних књига. Он ће служити као централна база података о личном стању грађана, која ће се водити у електронској форми. Регистар ће служити не само као регистар података него и као апликација за уписивање свих чињеница у матичне књиге. Матичари ће имати обавезу да све уписе (рођење детета, смрт, венчање итд.) врше у централном систему. Циљ је и да се све пријаве које подносе институције (здравствене установе и друге) врше и електронски, што знатно олакшава рад матичара, као и могућност издавања извода из матичних књига грађанима, у свим матичним подручјима, односно ДПК.

Поред тога, Националним планом за остваривање права националних мањина предвиђена је обавеза допуне Закона о матичним књигама ради уређења начина уписа податка о националној припадности у матичну књигу рођених.

Измене и допуне Закона о матичним књигама садржаће, у најосновнијем, следећа решења:

- обавеза јединица локалних самоуправа да пређу на рад (вршење уписа) у Регистру матичних књига;
- прописивање критеријума за одређивање матичних подручја;
- обавеза здравствених установа да све пријаве (рођење, смрт, промена пола) подносе и електронским путем;
- могућност уписа податка о националној припадности у матичну књигу рођених;
- могућност уписа промене пола у матичну књигу рођених;
- ограничење круга лица која могу остварити увид у матичне књиге;
- унификација решења о вођењу матичних књига у дипломатско-конзуларним представништвима и у Републици Србији;
- могућност издавања извода из матичних књига без обзира на месну надлежност органа.

Министарство државне управе и локалне самоуправе обезбеђује техничке услове и функционалности за рад јединица локалних самоуправа у Регистру матичних књига, његову сигурност, као и за електронске пријаве рођења, смрти и промене пола.

Сврха законских измена се, у најосновнијем и резимирано, састоји у успостављању јединствене базе података који се уписују у матичне књиге, поједностављењу процеса уписа у матичне књиге, подизању нивоа ефикасности и уједначеног поступања органа у пракси. Такође, њима се

обезбеђује уштеда времена за грађане – кориснике услуга, као и уштеда времена и људских ресурса за ЈЛС.

Поред наведеног, доношење Закона о изменама и допунама Закона матичним књигама предлаже се у циљу унапређења права матичара на стручно усавршавање, обезбеђења квалитета и делотворности стручног усавршавања матичара, као и ефикасности процеса стручног усавршавања матичара, како би се остварили жељени резултати у подизању нивоа знања и вештина матичара за законито и правилно обављање њихових послова и делотворно и ефикасно остваривање права и интереса грађана.

3. Да ли су разматране друге могућности за решавање проблема?

Иако је опредељење да се у форми измена и допуна интервенише на постојећи Закон о матичним књигама, решења која су садржана у тексту Предлога, по својој обухватности, те квалитету и значају измена, могу се сматрати важним и суштинским помаком, који ће постојећа решења квалитативно унапредити и модернизовати, те се она могу сматрати нивоом који, спрам постојећих могућности, али и савремених тенденција и техничког развоја, представља значајан домет у новелирању нормативних решења.

Основна потреба за изменама и допунама постојећих законских решења се тиче осавремењавања начина вођења матичних књига и издавања јавних исправа на основу њих, кроз унапређење примене информационих технологија. За то је потребно успоставити правни основ, који ће обезбедити функционисање централне базе у електронској форми (Регистар), начин уноса и измене података у њој, однос између два облика матичних књига (писани и електронски), као и правни основ за унос података који се до сад нису уписивали или је у вези са њима постојала правна празнина. За то је било неопходно приступити измени и допунама постојећег закона, али не и доношењу потпуно новог, јер се њиме задржава стари концепт, уз нова решења у погледу Регистра и електронске пријаве и уписа појединих података. Овим путем се, поред веће сигурности, једнообразности и поједностављења вођења матичних књига, олакшава приступ грађанима и остваривање права у вези са вођењем службених евиденција о личном стању.

Имајући у виду правну природу отворених питања у вези са стручним усавршавањем матичара који су предмет уређења овог прописа, измене и допуне важећег Закона о матичним књигама су једини начин за решавање уочених потреба.

4. Зашто је доношење акта најбоље решење датог проблема?

Имајући у виду ограниченост постојећих решења у погледу електронског вођења матичних књига, а које представља основно опредељење овог нацрта, али и друге недостатке који су уочени у његовој примени, или су, пак, резултат савремених потреба, изменама се, уз задржавање основе старог концепта вођења матичних књига, настојао обезбеди читав комплекс принципа која за циљ имају модеран и ефикасан систем јавних евиденција о личном стању грађана.

Главне интенције законских измена би се могле у најосновнијем свести на пет принципа:

- модернизација
- рационализација
- сигурност
- професионализација
- ефикасност рада

Иако се сваки од наведених принципа прожима кроз цео текст Закона, у најосновнијем, њихова имплементација се првенствено састоји у решењима о:

електронском вођењу матичних књига, односно постојању Регистра матичних књига; обавези истовременог уписа (без одлагања) релевантних података у писаној и електронској форми; увезивању свих матичних подручја и матичних књига у јединствен систем; електронско пријављивање података; успостављање правног основа за повезивање матичних књига са одговарајућим регистрима и јавним евиденцијама за које су релевантни подаци који се изворно уписују у матичне књиге, а све за потребе вођења управних поступака пред надлежним субјектима, што води ка успостављању јединственог система вођења података од јавног интереса и повећања нивоа правне сигурности, а чиме се посебно потенцира и принцип рационализације и ефикасности; унапређење сигурности система електронских евиденција кроз успоставу регистра и секундарне базе података, те прописивање основа за ближе уређење заштите и чувања података; успостављање основа за прописивање одговарајућих услова неопходних за образовање матичних подручја; олакшано остваривање права грађана у погледу издавања извода и уверења на основу матичних књига, посебно у погледу матичних књига које се воде у дипломатско-конзуларним представништвима; ограничавање круга субјеката на чији захтев се могу издавати изводи из матичних књига, чиме се ограничава могућност злоупотребе; могућност уписа и промене податка о националној припадности и промени пола; увођење правног основа да се подзаконским актима ближе уреде питања која су углавном техничког карактера, тичу се заштите, размене и коришћења података, али којима се систем унапређује и додатно штити; казним одредбама у погледу неблагоприятног уноса у оба облика матичне књиге.

Ради остваривања стратешких праваца развоја јединствених стандарда стручног усавршавања запослених у систему локалне самоуправе, али и на нивоу целе јавне управе, у овом закону неопходно је ускладити материјалне и функционалне елементе стручног усавршавања матичара са целином система стручног усавршавања који се успоставља у складу са утврђеним Стратегијом реформе јавне управе у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 9/14 и 42/14 – исправка) и Стратегијом стручног усавршавања запослених у јединицама локалне самоуправе у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 27/15). Предложене измене и допуне Закона у овом делу материја су која се искључиво регулише законом.

5. На кога ће и како утицати решења предложена у акту?

У циљу свеобухватног одговора на ово питање, елаборирана су сва решења која се тичу субјеката на које се директно или индиректно односе предложене измене и допуне. Ради се о Министарству надлежном за послове управе, локалним управама, локалним скупштинама, матичарима, грађанима, здравственим установама, другим органима и службама, Министарству надлежном за спољне послове, дипломатско-конзуларним представништвима.

Као основно, али и концептуално унапређење се може сматрати прецизније регулисање електронског вођења матичних књига - Регистра матичних књига, као јединствене базе података о личном стању грађана у електронској форми. Његово обезбеђење и функционисање за циљ има да обезбеди модернизацију, као и рационализацију система вођења матичних књига које, као такво, може бити уподобљено и компатибилно са вођењем других евиденција, односно регистара, између којих може доћи до повезивања, ако за то постоји одговарајући правни основ. За успостављање, несметано и континуирано функционисање и заштиту овог система је одговорно министарство надлежно за послове управе, на начин који ће подзаконским актима бити ближе уређен, уз посебно наглашену обавезу успостављања секундарне базе података чиме се обезбеђује највећи ниво њихове сигурности. На овај начин се, поред обезбеђења веће сигурности система и података,

прегледности и доступности, обезбеђује и могућност јединствености система вођења јавних евиденција, олакшава се размена и коришћење податка који се изворно воде у матичним књигама за потребе вођења управних поступака пред органима државне управе, аутономних покрајина, локалне самоуправе и имаоцима јавних овлашћења, те елиминишу бројни проблеми практичне природе у остваривању права. То је од суштинске важности за рационалније остваривање права, ефикасније вођење управних поступака, те правилну и потпуну примену решења Закона о општем управном поступку и закона који регулишу посебне управне поступке, а који ће се у наредном периоду усклађивати са начелима Закона о општем управном поступку.

Поред тога, јасно је наглашена одговорност надлежног министарства за функционисање система електронске евиденције (Регистра матичних књига), што подразумева и обезбеђење сложених техничких претпоставки за његово функционисање.

Подвлачимо, предметни закон јасно назначавача неопходност постојања одговарајућег правног основа за увезивање различитих регистара, као и заштиту података о личности (у складу са чланом 42 Устава). Једном речју, поред хармонизације посебног са општим законом, створен је правни основ и прецизна решења за ефикасно функционисање електронске управе у области матичних књига, омогућено повезивање службених евиденција у погледу којих су постојале значајне разлике и противуречности на уштрб права грађана или јавног интереса, олакшан приступ јавним евиденцијама, али у исто време самим законом је гарантовано да ће то бити у складу са законским решењима која гарантују приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности.

Поред електронског вођења, матичне књиге ће се и даље водити и у папирном облику, укључујући и задржавање решења о њиховом чувању и коришћењу, чиме се обезбеђује континуитет у њиховом вођењу, те обнову на основу Регистра у случају уништења. Матичар паралелно са електронским уписом врши, без одлагања и упис у папирни облик матичне књиге и обрнуто. Сваки електронски упис матичар дигитално потписује квалификованим електронским потписом, који је већ уређен и потврђен у пракси. Министарство надлежно за послове управе је, сходно одредбама овог закона, дужно да обезбеди непрекидно функционисање информационог система које подразумева нужност формирања секундарне базе података и секундарног рачунарског система. Тај систем, због потреба веће сигурности, мора бити удаљен од места на коме се налази примарни информациони систем. На тај начин се, поред обезбеђења сигурности система, обезбеђује и континуитет његовог рада, за случај поплаве, пожара и другог облика угржавања функционисања система, као и једноставан начин обнове папирног облика у случају уништења или оштећења, односно највећи ниво сигурности података који се воде у матичним књигама. Поред тога, министар ближе уређује начин чувања, заштите и сигурности података у оквиру регистра матичних књига. На тај начин се додатно апострофира дужност министарства у погледу обезбеђења сигурности овог система.

Потреба за обезбеђењем веће правне сигурности и заштите података о личности, чије је угрожавање идентификовано у пракси кроз крајње либералан приступ старих решења у погледу права на увид у матичне књиге, што омогућава злоупотребу ових података, условила је ограничење круга лица која могу остварити увид у матичне књиге и одговарајуће списе у вези са њима. Увид у матичне књиге, као и списе на основу којих је извршен упис у њих, према одредбама овог закона, дозволиће се лицу на које се ти подаци односе, супружнику, крвном сроднику у правој линији (преци и потомци) и крвном сроднику који је у другом степену сродства у побочној линији (браћа и сестре),

усвојитељу, старатељу, а другим лицима на начин и под условима утврђеним законом који уређује права на приступ информацијама од јавног значаја.

Значајне промене се тичу начина пријаве чињеница за потребе уписа у матичне књиге. Њима се настојао апострофирати принцип ефикасности и економичности, а да то, притом, не буде на уштрб грађана, који се овим путем неће излагати додатним трошковима или процедуром која им није позната, као и правилног утврђивања чињеничног стања. Предметним законом се, као равноправни, наводе пријаве електронским, писаним и усменим путем. Ипак, решењима која се односе на пријаву појединих чињеница, првенствено рођења или смрти у здравственој установи, те података, тачније одлука о чињеници рођења, закључењу или престанку брака, смрти или променама у вези са овим чињеницама које евентуално пријављују одговарајући органи, организације или установе протежира се електронски начин пријаве, који је обавезујући уз писану пријаву, путем поште и то без одлагања. До обезбеђења одговарајућих техничких услова за електронску пријаву Закон у прелазним одредбама предвиђа само писану пријаву. Овим решењима обезбеђује се једнообразност и већа сигурност у погледу пријаве, поједностављује се поступак, обезбеђује се благовременост уписа, односно уштеде у времену, са максималном брзином и највећом једноставношћу, без било каквих трошкова, за разлику од старих решења која су могла проузроковати одређене трошкове и одређени протек времена од настанка до пријаве релевантне чињенице. С друге стране, овим начином се не отежава евентуално вођење управног поступка, односно инстанционе контроле, а ни грађани нису сављени у тежи положај у односу на постојећа решења услед недоступности електронских комуникација, јер су постојећи начини – пријава писаним и усменим путем, задржани, као равноправни.

Обавезност пријаве чињенице рођења, смрти (потврда о смрти), као и промене пола од стране здравствене установе путем поште, без одлагања, уз електронски, обезбеђује већу сигурност у погледу инстанционе контроле, односно испуњеност услова који се односе на веродостојност поменутих чињеница, потврђених и оверених од стране надлежних лица.

Изменама и допунама Закона су обухваћене и одредбе о образовању матичних подручја. Уместо потпуно слободне процене локалних скупштина о потреби за образовањем одређеног броја матичних подручја, које се могло правдати другачијим начином вођења, без потребе за обезбеђењем специфичних услова, нова решења предвиђају да Министарство ближе уређује критеријуме за образовање матичних подручја, те даје претходно мишљење о њиховој испуњености приликом доношења одлуке општинске, односно градске скупштине или Скупштине града Београда о образовању матичног подручја. Мишљење Министарства о одлуци локалне скупштине треба да се темељи на усаглашености са утврђеним критеријумима у наведеном подзаконском акту. Наиме, одређивање матичних подручја не би требало потпуно препустити арбитрерној оцени локалних скупштина. Основни разлог за то је промена концепта њиховог вођења и нужност постојања одговарајућих услова техничког карактера, те се као суштински критеријум у одлучивању намеће оспособљеност за вођење ових послова, одређени број корисника ових јавних услуга, територијали основ и сл. Имајући у виду стање и навике у доношењу одлука на локалном нивоу, могло би се доћи у ситуацију да се тај фактор не узима у обзир на задовољавајући начин, те да одлука о броју матичних подручја узима у обзир другу врсту потреба, а не оне које произилазе из законом утврђеног начина вођења. Поменути услови нужно морају да обухватају све оне техничке аспекте који омогућавају приступ Регистру матичних књига и њихово електронско вођење, укључујући и сертификат на основу кога се тај приступ омогућава.

Имајући у виду све разлике које постоје међу јединицама локалне самоуправе (величина, број становника, географска обележја, ниво развијености, густина насељености, миграциони токови, друга демографска обележја), неопходно је у прописивању услова водити рачуна да оне буду што више валоризоване, те да број становника или уписа не представља једини критеријум за одређивање матичних подручја. За једно матично подручје се одређује један матичар и један или више његових заменика, који добијају овашћење за обављање послова матичара од министра надлежног за послове управе уз испуњеност законом прописаних услова.

Једно од најзначајнијих питања које постаје предмет регулације, јесте могућност уписа податка о националној припадности у матичну књигу рођених. Ово питање до сада није било регулисано, нити је овај податак могао бити унет у матичну књигу. Имајући у виду Уставом утврђени концепт слободе националног изражавања (чл. 47. ст. 1. Устава), те потребе усклађивања међу законима који регулишу права припадника националних мањина и акционих планова из ове области који представљају темељно политичко одређење у правцу афирмације права на неговање националних идентитета свих заједница, али и индивидуалних права на припадност, уношење податка о националности у све јавне евиденције и регистре по принципу добровољности представља најзначајнији корак у правцу афирмације овог права. Закон се определио за либералан приступ овом питању, према коме је овај податак факултативан, одређен слободном вољом родитеља, односно пунолетног лица у погледу његовог уноса, брисања или промене. Свака могућност ограничавања промене или уноса не би била у складу са уставним концептом овог права. Уношење овог податка ће условити промену у обрасцу матичне књиге рођених, извода из матичне књиге рођених, те прописивање обрасца записника на који се даје изјава о националној припадности, а подразумеваће и могућност упознавања родитеља о праву на уношење овог податка. Решење које афирмише посебна права националних мањина садржано је у казним одредбама, према којима ће се новчано казнити надлежни орган уколико на захтев припадника националне мањине не изврши упис његовог личног имена према језику и писму националне мањине којој припада.

Уочавајући да је у пракси присутна ситуација у вези са променом пола, предметним законом је уведена и могућност њеног евидентирања, која је услов за остваривање великог броја других права. Непостојање одговарајућег решења доприноси правној несигурности лица која се одреде на ову правно признату могућност. На овај начин је створена могућност која је у ингеренцији и опсегу матичних књига, а чија ће пуна реализација зависити од прописа који уређују само питање промене, као и друга релевантна питања која из ње произлазе. Промена пола се уписује на основу решења органа које је декларативног карактера, а које се доноси на основу потврде здравствене установе, чији образац споразумно прописују министар надлежан за послове управе и министар надлежан за послове здравља.

У циљу обезбеђења што већег нивоа професионализације матичара и других службених лица која обављају послове у вези са вођењем матичних књига, поред услова који се тичу образовања, стручног испита и добијања овлашћења за обављање ових послова, прописано је да стручно усавршавање представља њихово право и дужност. То укључује право и обавезу да учествује у свим облицима стручног усавршавања које организује Министарство. Садржину и облик стручног усавршавања, као и програм и начин провере знања стеченог на стручном усавршавању утврђује министар.

Изменама и дупунама Закона је унификован начин вођења матичних књига у дипломатско-конзуларним представништва Републике Србије са оним који се води у оквиру ње. До обезбеђења услова за вођење матичних књига, прелазним одредбама је предвиђено вођење по старим решењима. У случају

да тог представништва нема у држави у којој је настала чињеница рођења, брака или смрти, пријава ће се подносити преко најближег представништва. Она се прослеђује електронским путем надлежном матичару у Републици Србији, а по стицању услова за то само у писменој форми.

Једна од најзначајнијих новина, која ће бити од посебног значаја за грађане са становишта лакшег приступа матичним књигама и лакшег остваривања права представља могућност издавања извода из матичних књига у свим матичним подручјима, без обзира на то у коме се од њих матична књига води, што се односи и на дипломатско-конзуларна представништва. То је практична последица електронског вођења матичних књига и постојања јединственог, ажурираног и уредног система јавних евиденција о личном стању грађана. Код ових решења практично се потврђују све предности електронског вођења, односно употребе информационих технологија у вођењу јавних евиденција и постојања

Регистра. С обзиром на то да се изводи и уверења из матичних књига издају на основу Регистра, који се води истовремено са матичним књигама у писаном облику, таква могућност је остварива, чиме се грађани лишавaju непотребних трошкова у погледу њиховог вађења, а матичне књиге чине лако доступним лицима о чијим стањима се воде, као и другима којима је омогућен увид у њих.

Предметни закон, у делу одредаба које уређују право и дужност матичара на стручно усавршавање, имаће позитиван утицај на све запослене у јединицама локалне самоуправе који обављају послове матичара. Имајући у виду да предвиђена решења битно унапређују систем стручног усавршавања, матичарима ће бити омогућено да на делотворнији и ефикаснији начин користе ово своје право и дужност. Како се предметним законом стварају услови за припрему, доношење и спровођење сврсисходних секторских посебних програма стручног усавршавања, оправдано је очекивати унапређен ниво знања, способности и вештина матичара и заменика матичара у специфичним темама које су карактеристичне само за ову групу корисника, што ће имати утицај на унапређење извршавања поверених послова матичних књига у органима из члана 6. ст. 2. и 4. Закона, али и на грађане и друге субјекте с обзиром да процес иновираниог стручног усавршавања треба да допринесе квалитетнијем, делотворнијем и ефикаснијем пружању услуга у овој области.

6. Да ли позитивни ефекти акта оправдавају трошкове његове примене ?

С обзиром на то да успостављање Регистра матичних књига, као и обезбеђење услова за приступ свих матичних подручја Регистру представљају основне трошкове који проистичу из нових решења, а да та решења за циљ имају да обезбеде модернизацију, као и рационализацију система вођења матичних књига који, као такав, може бити уподобљен и компатибилан са вођењем других евиденција, односно регистара, између којих може доћи до повезивања, (ако за то постоји одговарајући правни основ), онда већ самим тим јасно произлази закључак о оправданости трошкова.

Такође, решењима о начину пријаве настојао се обезбедити принцип ефикасноси и економичности, а да то, притом, не буде на уштрб грађана, који се овим путем неће излагати додатним трошковима или процедуром која им није позната, као ни правилног утврђивања чињеничног стања. Предметним законом се, као равноправни, наводе пријаве електронским, писаним и усменим. Ипак, решењима која се односе на пријаву појединих чињеница (првенствено од стране здравствених установа), протежира се електронски начин пријаве, који је обавезујући уз писану пријаву. Посебна погодност за грађане и једна од најзначајнијих новина, са становишта лакшег приступа матичним књигама и лакшег остваривања права, представља могућност издавања извода из матичних књига у свим матичним подручјима, без обзира

на то у коме се од њих матична књига води, што се односи и на дипломатско-конзуларна представништва. То је практична последица електронског вођења матичних књига и постојања јединственог, ажурираног и уредног система јавних евиденција о личном стању грађана.

Дакле, предности нових решења су вишеструке и оправдавају трошкове који ће њиховом применом бити узроковани, а посебно са становишта грађана.

Исто тако, правилно постављен систем стручног усавршавања требало би посматрати као инвестицију, а не као трошак. Ово нарочито када се има у виду да је службенички систем у јединицама локалне самоуправе релативно лимитиран, а ослонац има првенствено у кадровима који се налазе у оквиру тог система од самог почетка каријере, што је посебно изражено у пословима матичних књига. С обзиром на значај области матичних књига, као основних службених евиденција о грађанима на чијим подацима се заснивају и воде све остале службене евиденције о физичким лицима, обим и врсте поступака који се воде пред органима који обављају поверене послове матичних књига, као и број странака које свакодневно остварују права у вези са уписом чињеница и података у матичне књиге или издавањем јавних исправа из матичних књига, овај систем не може постојати без професионалаца којима је обезбеђено перманентно усавршавање и усвајање нових знања и вештина кроз различите облике општег и посебног стручног усавршавања. Позитивни ефекти на грађане и друштво у целини су енормни у односу на трошкове улагања у стручно усавршавање, који се планирају рестриктивно на годишњем нивоу, у складу са уређеним Законом о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

7. Који су трошкови које ће примена акта изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима (МСП)?

Примена овог акта неће изазвати никакве додатне трошкове грађанима нити привреди. Његов концепт и појединачна решења су усмерени на лакше остваривање права грађана и ефикаснији рад јавне управе, а мање трошкове за грађане у односу на постојећа решења. Тај став потврђују претходно описана решења о централној бази података у електронској форми – Регистар матичних књига, начин пријаве података, обавештавања о пријави и издавање извода и уверења на основу матичних књига.

Поред тога, важећа одредба члана 14. Закона о матичним књигама допуњена је новим ставом (члан 9. Предлога закона), тако да се у случају привремене спречености матичара и његовог заменика да обављају послове, Министар на предлог функционера који руководи органом из члана 6. став 2. и 4. Закона, овлашћује запосленог у том органу који ће привремено обављати послове матичара, а тај запослени може бити лице које испуњава услове за обављање послова матичара из члана 11. важећег Закона о матичним књигама. При томе, за матично подручје одређује се један матичар и један или више заменика матичара, тако да ће се одредба члана 14. Закона о матичним књигама, а у вези са чланом 9. Нацрта закона, само изузетно примењивати и неће створити додатне трошкове у односу на досадашње који су произишавали из члана 14. важећег Закона о матичним књигама.

Такође, евентуални трошкови које ће изазвати ово решење су незнатни у односу на потребу да се обезбеде кадровски капацитети за законито и благовремено обављање послова и то у изузетним случајевима када су и матичар и његови заменици привремено спречени за рад. Ово посебно имајући у виду да матичари свакодневно пружају услуге грађанима које захтевају поступање без одлагања, а међу најобимнијим су по броју странака и извршеним управним радњама.

Надаље, решењима садржаним у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама уређено је да се матичне књиге воде у

електронском и папирном облику, а да се матичне књиге у електронском облику воде у Регистру матичних књига (члан 10. Нацрта закона).

Притом, одредбом члана 40. Предлога закона уређено је да регистар матичних књига из члана 16. овог закона (измењен члан 33) преузима податке о личним стањима грађана из чл. 45, 55. и 59. Закона о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14) који се воде у Централном систему за електронску обраду и складиштење података и чување другог примерка матичних књига из чл. 33, 35. и 92. Закона о матичним књигама („Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14).

Полазећи од наведеног, Регистар матичних књига не подразумева успостављање нове електронске евиденције, а самим тим ни финансијске трошкове за набавку одговарајућег хардвера и софтвера неопходних за несметано функционисање овог регистра, с обзиром да је сагласно члану 92. важећег Закона о матичним књигама, Министарство државне управе и локалне самоуправе у прописаном року успоставило Централни систем за електронску обраду и складиштење података и чување другог примерка матичних књига. Такође, с обзиром да је изменама и допунама Закона о матичним књигама предвиђено да јединице локалне самоуправе пређу на директан рад у оквиру Регистра, Министарство је 2017. године, набавило нову опрему која подржава планиране измене и допуне. Дакле, обезбеђени су сви технички услови за несметани рад у оквиру Регистра матичних књига планирањем буџетских средстава за одржавање хардвера и софтвера и унапређења функционалности Регистра као и одржавање обука крајњих корисника овог система.

У вези са наведеним, као и одредбом члана 40. став 3. Предлога закона указујемо да техничке услове за вођење матичних књига у Регистру испуњава већина јединица локалне самоуправе као и да су према сада важећим одредбама Закона о матичним књигама органи били дужни да обезбеде техничке услове за рад у Централном систему. С тим у вези, јединице локалне самоуправе су у претходном периоду могле да планирају финансијска средства за ову намену.

Промена концепта вођења матичних књига обезбеђује јединственост система вођења ове службене евиденције, олакшава размену и коришћење података који се изворно воде у матичним књигама за потребе вођења управних поступака пред другим надлежним органима. Такође, у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, ове службене евиденције прибављају податке

8. Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Имајући у виду предмет овог Нацрта – евиденције о личном статусу грађана - ово питање се не поставља као релевантно.

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о акту?

Одбор за правни систем и државне органе, на предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе, донео је Закључак 05 број: 011-285/2018 од 18. јануара 2018. године, којим је одређено спровођење јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама и утврђен Програм јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама.

Јавна расправа о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама спроведена је у периоду од 29. јануара до 19. фебруара 2018. године.

Програм јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама, са нацртом овог закона и прилозима утврђеним Пословником Владе, објављени су на интернет страници Министарства државне управе и локалне самоуправе са позивом свим заинтересованим странама да у току трајања јавне расправе доставе своје коментаре, предлоге и сугестије за унапређење текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама. Истовремено, нацрт наведеног закона, са прилозима и позивом за достављање коментара, предлога и сугестија објављен је и на порталу е-управа.

Учесници у јавној расправи били су представници државних органа, органа државне управе, јединица локалне самоуправе, стручне јавности, невладиног сектора, као и остали заинтересовани субјекти.

У оквиру спровођења јавне расправе текст Нацрта закона представљен је на округлом столу под називом „Представљање Нацрта закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама“, које је Министарство државне управе и локалне самоуправе организовало 13. фебруара 2018. године у Београду.

Округли сто је отворио министар државне управе и локалне самоуправе Бранко Ружић који је нагласио да ова законодавна иницијатива представља завршетак великог посла на модернизацији матичарске службе на коме је рађено последњих години.

Он је указао да су главне интенције предложених законских измена засноване на принципима модернизације, рационализације, сигурности, професионализације и ефикасности рада.

Новина коју овај закон доноси, а у складу са принципом модернизације је успостављање Регистра матичних књига, као јединствене базе података о личном стању грађана у електронској форми, уз истовремено задржавање папирног облика, чиме се обезбеђује максимална сигурност, тачност и поузданост система вођења матичних књига.

Министар је истакао да једно од најзначајнијих питања које је предмет регулисања овог закона је могућност уписа податка о националној припадности у матичну књигу рођених, у складу са концептом слободе националног изражавања, што представља наш уставни принцип и европску вредност на чије смо се преузимање обавезали Акционим планом за остваривање права националних мањина.

Такође, оценио је да је све више у пракси присутна ситуација у вези са променом пола, па се следећа значајна новина односи на евиденцију промене пола, која је услов за остваривање великог броја других права.

Напоменуо је и да се Нацртом предвидело издавање извода из матичних књига и у дипломатско-конзуларним представништвима Републике Србије, што је од значаја за нашу дијаспору.

Након што су представници Министарства државне управе и локалне самоуправе представили решења садржана у изменама и допунама Закона о матичним књигама, присутни су узели активно учешће и изнели своје коментаре на текст Нацрта закона. Предлози и питања изнети у дискусији на одржаном округлом столу углавном су били у правцу разјашњења, односно појашњења концептуалних и појединачних решења садржаних у Нацрту закона, што је допринело бољем разумевању текста Нацрта закона и циљева који се његовим доношењем жели постићи.

На округлом столу узели су учешће представници надлежних државних органа (Министарства унутрашњих послова, Министарства спољних послова, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства правде, Министарства здравља, Заштитника грађана, Повереника за заштиту равноправности), јединица локалне самоуправе, представници цивилног сектора чија је област деловања заштита и унапређење

људских и мањинских права, као и представници Националних савета националних мањина.

Највеће интересовање учесника округлог стола односило се на питања у вези са уписом податка о националној припадности у матичну књигу рођених, као и евидентирање податка о промени пола у матичној књизи рођених.

Представници удружења која се баве заштитом и унапређењем људских и мањинских права подржали су решења у вези са уписом податка о промени пола у матичну књигу рођених, као значај корак у остваривању права и правних интереса транс особа. С тим у вези, изнели су питање момента који се сматра релевантним да је неко лице променило пол, указујући да је потребно водити рачуна и о родном идентитету трансродних особа. У одговору на изнето, представници Министарства државне управе и локалне самоуправе указали су да питање промене пола пре свега спада у домен медицине, па је у том смислу неопходна подршка Министарства здравља ради прописивања потврде о промени пола и тачног тренутка у коме је, са аспекта медицинских правила и струке, таква промена извршена. У том смислу, у сарадњи са Министарством здравља планирано је формирање посебне радне групе за припрему подзаконског акта који ће регулисати образац и поступак издавања здравствене потврде о промени пола.

Представници Националних савета националних мањина оценили су да су решењима садржаним у Нацрту закона која се односе на уписивање податка о националној припадности у матичну књигу рођених, имплементирани мере утврђене Акционим планом за остваривање права националних мањина, које су базиране на Уставом загарантованом праву слободе изражавања националне припадности и потреби усклађивања закона који регулишу ову област.

Представници невладине организације „Праксис“ предложили су да измене и допуне Закона о матичних књигама иду у правцу обезбеђивања уписа чињенице рођења детета у матичну књигу рођених, без обзира на то да ли родитељи детета поседују личне исправе. С тим у вези, указано је да је системским решењима садржаним у нормативном оквиру омогућено да свако лице рођено на територији Републике Србије буде уписано у матичну књигу рођених, што је једно од основних грађанских права прокламовано Конвенцијом УН, Општом декларацијом о правима човека и Међународним пактом о грађанским и политичким правима. Међутим, предлогом НВО Праксис, доводе се у неравноправан положај други грађани Републике Србије који приликом уписа чињенице рођења детета морају да приложе одговарајуће доказе.

Управо питање које се односи на уписивање деце без личних докумената родитеља је имплицирало и допуне Закона о ванпарничном поступку, према коме лица које не могу да докажу рођење према прописима о матичним књигама то своје право могу да остваре у ванпарничном поступку утврђивања времена и места рођења. У том смислу све ове активности довеле су до значајног смањења броја лица без личних докумената, те се ове ситуације јављају као изузетак.

Посебно је указано да упис у матичну књигу рођених није просто уписивање података, а да матичар претходно не утврди све елементе у личном статусу тог лица сагласно прописима из других области (прописи из области породичног статуса детета, личног имена, држављанства) и који спадају у надлежност других органа државне управе. Свака држава претендује да има јасне и законом утврђене податке о личности, а у циљу спречавања сваке могуће врсте злоупотреба ових службених евиденција (нпр. трговине децом и људима), посебно имајући у виду преузете обавезе у складу са Конвенцијом Савета Европе о борби против трговине људима.

Представници државних органа и јединица локалне самоуправе поздравили су сва предложена решења овог закона, тако да нису изнели на Округлом столу било какве примедбе или сугестије.

10. Које ће мере током примене акта бити предузете да би се остварили циљеви доношења акта?

У циљу примене Закона, те остваривања свих ефеката који се очекују од његовог доношења, предвиђено је доношење читавог низа подзаконских прописа којима ће се ближе уредити поједина питања, често техничког карактера, од којих зависи правилна и потпуна примена Закона, а којима се обезбеђује већа сигурност система електронског вођења матичних књига и његово лакше функционисање. У његовим одредбама су јасно назначена питања која захтевају ближе уређење, те одређени рокови за њихово доношење у прелазним одредбама. Ради се углавном о упутствима којима ће Министарство ближе уредити читав низ појединачних питања која не спадају у законску материју, јер би њиховим нормирањем путем закона његов текст био непотребно оптерећен, а уз то, као често техничка питања, подложна су чешћим променама (начин уписа податка о националној припадности, промени пола, начин иправки грешки пре уписа у папирни облик, а наког закључења електронског уписа, процедуре чувања, заштите и сигурности података у оквиру Регистра, чување исправки података који су унети у Регистар, начин размене података из службених евиденција, садржину записника о одређењу или промени податка о националности).

Основна обавеза министарства надлежног за послове управе јесте обезбеђење техничких услова за електронско вођење матичних књига, односно успостављање Регистра матичних књига, као и непрекидно и сигурно функционисање информационог система. Уз то, прописана су надзорна овлашћења министарства надлежног за послове управе и министарства надлежног за спољне послове (вођење матичних књига у ДПК) у обављању послова матичара.

Општинске и градске управе су дужне да обезбеде прописане критеријуме за свако матично подручје које образују, њихова обавеза да обезбеде вођење матичних књига у Регистру је заштићена и казним одредбама, према којима се оне могу казнити за прекршај у случају да у прописаном року не обезбеде овај облик вођења матичних књига. Иако ће обезбеђење ових услова нужно проузроковати одређене трошкове, позитивни ефекти предложеног начина вођења матичних књига, који су претходно описани, оправдавају те трошкове и у коначном обезбеђују смањење трошкова и бржи и делотворнији рад матичара, те лакше остваривање права грађана у погледу увида у матичне књиге, у погледу пријаве релевантних података које се у њих уписују, у погледу ефикаснијег вођења управних поступака и уопште остваривања права и вођења послова у вези са личним стањем грађана.

Примена овог предметног закона такође, подразумева спровођење мера у вези са успостављањем новог система стручног усавршавања матичара, и то: утврђивање потреба за стручним усавршавањем матичара које се односе на стручно усавршавање у оквиру секторских посебних програма обуке и доношење секторског посебног програма обуке матичара за календарску годину (у смислу одредаба Закона о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе); доношење плана, програма и начина провере знања матичара стеченог на стручном усавршавању у оквиру посебног секторског програма обуке матичара; доношење подзаконског акта којим се ближе уређује начин вођења Евиденције о посебним секторским програмима обуке матичара и провери знања матичара стеченог на секторском стручном усавршавању.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
--

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство државне управе и локалне самоуправе

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама

Draft law of amendments of Law on personal data of registers

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

- а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама није предмет усклађивања са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране и Републике Србије са друге стране, нити је предмет усклађивања са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама није предмет усклађивања с прописима ЕУ.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права

Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве). Не постоје одговарајући прописи са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Предлог закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама није преведен на било који службени језик ЕУ.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

/